

Instrukcja

Bezpieczeństwa Pożarowego

PAWILONY HANDLOWE ZEWNĘTRZNE "F"

(część A i B), C, D, H, I.

NA TERENIE

TYSKICH HAL TARGOWYCH

w Tychach al. Piłsudskiego 8

Podstawa opracowania:

- § 6 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07.06.2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719).

Opracował:

SPECJALISTA
ds. przeciwpożarowych
M. Jozwik
Miroslaw Jozwik

Zatwierdzam i wprowadzam
do użytku wewnętrznego:

PREZES ZARZĄDU
K. Ptak
Katarzyna Ptak

(właściciel / zarządca)

2022 -09- 0 9

Tychy, Aktualizacja CZERWIEC/LIPIEC 2022r.

SPIS TREŚCI:

I.	Wstęp.....	3
II.	Wykaz podstawowych przepisów i norm, terminologia.....	5
III.	Warunki ochrony przeciwpożarowej, w tym określenie wyposażenia obiektu w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice	9
IV.	Sposób i zasady zapobiegania możliwości powstania i rozprzestrzeniania się pożaru	18
V.	Sposoby i system nadzoru nad prawidłowym funkcjonowaniem instalacji technicznych	25
VI.	Sposoby poddawania przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic	27
VII.	Organizacja i warunki ewakuacji	29
VIII.	Zasady postępowania na wypadek pożaru	31
IX.	Zasady zaznajamiania pracowników z przepisami ppoż.	34
X.	Zasady zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo	37
XI.	Zadania i obowiązki z zakresu ochrony przeciwpożarowej dla stałych użytkowników pawilonów - najemców	40
XII.	Załączniki	44

I. Wstęp

Ochrona przeciwpożarowa polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia i zdrowia oraz mienia przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem poprzez:

- zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożarów, klęsk żywiołowych czy innych miejscowych zagrożeń.
- zapewnienie sił i środków do zwalczania pożarów, klęsk żywiołowych i innych miejscowych zagrożeń.
- prowadzenie działań ratowniczych.

Właściciel budynku, obiektu budowlanego lub terenu, zapewniając ich ochronę przeciwpożarową obowiązany jest w szczególności:

1. Przestrzegać przeciwpożarowych wymagań techniczno - budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
2. Wyposażyć budynek, obiekt budowlany lub teren w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice,
3. Zapewnić konserwację oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie,
4. Zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie budowlanym lub terenie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
5. Przygotować budynek, obiekt budowlany lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej,
6. Zapoznać pracowników z przepisami przeciwpożarowymi,
7. Ustalić sposoby postępowania na wypadek pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Powyższy zapis zawarty jest w aktualnie obowiązującej Ustawie z dnia 24 sierpnia 1991r o ochronie przeciwpożarowej (tekst jednolity w Dz. U. z 2021 poz. 869 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej, o których mowa powyżej, stosownie do obowiązków i zadań powierzonych w odniesieniu do budynku, obiektu budowlanego lub terenu, przejmuje – w całości lub w części – ich zarządca lub użytkownik, na podstawie zawartej umowy cywilnoprawnej ustanawiającej zarząd lub użytkowanie. W przypadku, gdy umowa taka nie została zawarta,

odpowiedzialność za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej spoczywa na faktycznie władającym budynkiem, obiektem budowlanym lub terenem.

Szczegółowe zasady ochrony i zabezpieczenia przeciwpożarowego budynków oraz wyposażania ich w sprzęt, urządzenia przeciwpożarowe i ratownicze wynikają z Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07.06.2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r, Nr 109, poz. 719 z późn. zm.).

W oparciu o przytoczone akty prawne całokształt przedsięwzięć w zakresie organizacyjnym jak również technicznym spoczywa na właścicielu/zarządcy pawilonów handlowych tj. Śródmieście Sp. z o.o. z siedzibą w Tychach przy al. Piłsudskiego 12. Biorąc powyższe pod uwagę, właściciel/zarządca odpowiedzialny jest nie tylko za sprawne prowadzenie placówki, za jego zabezpieczenie przed skutkami pożaru, innego zagrożenia, ale przede wszystkim za zapewnienie bezpieczeństwa dla pracowników, stałych użytkowników i osób postronnych przebywających w obiekcie. W ograniczonym zakresie, określonym np. w umowie najmu/dzierżawy lokalu lub innej umowie cywilnoprawnej, użytkownik odpowiedzialny jest za zabezpieczenie lokalu/części obiektu przed bezpośrednimi i pośrednimi skutkami pożaru lub innego miejscowego zagrożenia i odpowiada on za zapewnienie bezpieczeństwa osób w nim przebywających.

Do zapoznania się z instrukcją oraz ustaleniami w niej zawartymi bezwzględnie zobowiązani są wszyscy pracownicy Pawilonów Handlowych oraz dzierżawcy/najemcy poszczególnych części obiektu i ich personel.

Postanowienia instrukcji obowiązują również wszystkich pracowników firm obcych przebywających lub prowadzących prace – usługi na terenie Pawilonów Handlowych. Obowiązek zapoznania tych osób z postanowieniami instrukcji należy do właściciela/zarządcy obiektu i dzierżawców/najemców poszczególnych części obiektu na terenie których realizowane są te prace.

Niezależnie od postanowień niniejszej instrukcji, użytkując pomieszczenia budynku należy przestrzegać ogólnie obowiązujących norm i przepisów szczegółowych w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

Zgodnie z § 6 ust.3 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07.06.2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.

U. z 2010 r, Nr 109, poz. 719 z późn. zm.) instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna być poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

II. Wykaz podstawowych przepisów i norm.

Podstawowe przepisy i normy na jakich bazowano przy opracowaniu niniejszej instrukcji to:

- 1) Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (t.j. Dz. U. z 2021 poz. 869 z późn. zm.),
- 2) Ustawa z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2021r. poz. 2351 z późn. zm.)
- 3) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (tekst jednolity w Dz. U. z 2019 r. poz. 1065),
- 4) Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r, Nr 109, poz. 719 z późn. zm.),
- 5) Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. Nr 124 poz. 1030),
- 6) PN-EN ISO 7010 „Symbole graficzne. Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa. Zarejestrowane znaki bezpieczeństwa”,
- 7) PN-N-01256-4:1997/Az1:2003 „Znaki bezpieczeństwa. Techniczne środki przeciwpożarowe”.
- 8) PN-N-01256-5:1998 „Znaki bezpieczeństwa. Zasady umieszczania znaków bezpieczeństwa na drogach ewakuacyjnych i drogach pożarowych”.
- 9) PN-EN 1838 „Zastosowania oświetlenia. Oświetlenie awaryjne”.
- 10) PN-EN 62305:1-4 Ochrona odgromowa – Części 1 do 4.
- 11) PN-91/B02840 Ochrona przeciwpożarowa budynków. Nazwy i określenia.

TERMINOLOGIA

Definicje, terminologia, pojęcia z dziedziny „ochrona przeciwpożarowa”.

Poniżej podaje się podstawowe definicje, których nazewnictwo cytowane będzie w poszczególnych rozdziałach niniejszej instrukcji:

1. Materiały niebezpieczne pożarowo to materiały takie jak:
 - gazy palne,
 - ciecze palne o temperaturze zapłonu $< 328,15 \text{ K}$ ($55 \text{ }^{\circ}\text{C}$),
 - materiały wytwarzające w zetknięciu z wodą gazy palne,
 - materiały zapalające się samorzutnie w powietrzu,
 - materiały wybuchowe i pirotechniczne,
 - materiały podlegające samorzutnemu rozkładowi lub polimeryzacji,
 - materiały mające skłonności do samozapalenia,
 - inne materiały, jeśli sposób ich składowania, przetwarzania lub innego wykorzystania może spowodować powstanie pożaru.
2. Strefa zagrożenia wybuchem to przestrzeń, w której może występować mieszanina wybuchowa substancji palnych z powietrzem lub innymi gazami utleniającymi, o stężeniu zawartym pomiędzy dolną i górną granicą wybuchowości.
3. Zagrożenie wybuchem - możliwość tworzenia przez palne gazy, pary palnych cieczy, pyły lub włókna palnych ciał stałych, w różnych warunkach, mieszanin z powietrzem, które pod wpływem czynnika inicjującego (iskra, łuk elektryczny lub przekroczenie temperatury samozapłonu) wybuchają, czyli ulegają gwałtownemu spalaniu połączonemu ze wzrostem ciśnienia.
4. Techniczne środki zabezpieczenia przeciwpożarowego to urządzenia, sprzęt, instalacje i rozwiązania budowlane służące zapobieganiu powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów.
5. Urządzenia przeciwpożarowe to urządzenia stałe lub półstałe, uruchamiane samoczynnie lub ręcznie) służące do zapobiegania powstaniu, wykrywania, zwalczania pożaru lub ograniczania jego skutków, a w szczególności:
 - stałe i półstałe urządzenia gaśnicze i zabezpieczające,

- urządzenia inertyzujące,
- urządzenia wchodzące w skład dźwiękowego systemu ostrzegawczego i systemu sygnalizacji pożarowej, w tym urządzenia sygnalizacyjno – alarmowe, urządzenia odbiorcze alarmów pożarowych i urządzenia odbiorcze sygnałów uszkodzeniowych,
- instalacje oświetlenia ewakuacyjnego,
- hydranty wewnętrzne i zawory hydrantowe,
- hydranty zewnętrzne,
- pompy w pompowniach przeciwpożarowych,
- przeciwpożarowe klapy odcinające,
- urządzenia oddymiające,
- urządzenia zabezpieczające przed powstaniem wybuchu i ograniczające jego skutki,
- kurtyny dymowe oraz drzwi, bramy przeciwpożarowe i inne zamknięcia przeciwpożarowe, jeśli są wyposażone w systemy sterowania,
- przeciwpożarowe wyłączniki prądu oraz dźwigi dla ekip ratowniczych.

6. Strefa pożarowa – strefę pożarową stanowi budynek albo jego część oddzielona od innych budynków lub innych części budynku elementami oddzielenia pożarowego, bądź też pasami wolnego terenu o szerokości nie mniejszej niż dopuszczalne odległości od innych budynków. Strefa pożarowa to przestrzeń wydzielona w taki sposób, aby w określonym czasie pożar nie przeniósł się na zewnątrz lub do wewnątrz wydzielonej przestrzeni.

7. Kategoria zagrożenia ludzi – budynki oraz części budynków, stanowiące odrębne strefy pożarowe, określane jako ZL, zalicza się do jednej lub do więcej niż jednej spośród następujących kategorii zagrożenia ludzi:

- ZL I – zawierające pomieszczenia przeznaczone do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób niebędących ich stałymi użytkownikami, a nie przeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się,
- ZL II – przeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się,
- ZL III – użyteczności publicznej nie zakwalifikowane do ZL I i II (budynki biurowe, szkoły itp.),
- ZL IV – mieszkalne,
- ZL V – zamieszkania zbiorowego nie będące ZL I i II (np. hotele).

8. Klasa odporności pożarowej budynku. W przepisach techniczno – budowlanych ustanowiono pięć klas odporności pożarowej budynków, w kolejności od najwyższej do najniższej, oznaczonych literami „A”, „B”, „C”, „D” i „E”. Klasa odporności pożarowej budynku uzależniona jest od jego klasyfikacji związanej z przeznaczeniem i sposobem użytkowania, a także wysokością. Dla każdej klasy odporności pożarowej budynku przypisane zostały klasy odporności ogniowej poszczególnych elementów konstrukcyjnych takich jak: główna konstrukcja nośna, konstrukcja dachu, strop, ściana zewnętrzna, ściany wewnętrzne i przekrycie dachu. Odporność ogniowa elementów wyrażana jest w minutach i określa wytrzymałość danego elementu w warunkach pożaru.

Przy określaniu odporności ogniowej podaje się również inne wymagania takie jak:

- nośność ogniowa (w minutach) – „R”, określona zgodnie z PN dotyczącą zasad ustalania klas odporności ogniowej elementów budynku,
- szczelność ogniowa (w minutach) – „E”, określona j.w.
- izolacyjność ogniowa (w minutach) – „I” określona j.w.

9. Pożar – niekontrolowany proces spalania, odbywający się w miejscu do tego nie przeznaczonym, powodujący zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi oraz mienia.

Wyróżnia się następujące podstawowe grupy pożarów:

- A - pożary ciał stałych zwykle pochodzenia organicznego, których normalne spalanie zachodzi z tworzeniem żarzących węgli (drewno, papier, tkaniny itp.),
- B - pożary cieczy palnych oraz ciał stałych topiących się podczas spalania (np. benzyna, olej napędowy, rozpuszczalniki, farby, a także tworzywa sztuczne itp.),
- C - pożary gazów (gaz ziemny, acetylen, tlen, wodór, propan itp.),
- D - pożary metali (sód, potas, aluminium itp.),
- F – pożary tłuszczów i olejów w urządzeniach kuchennych,
- E – pożary instalacji i urządzeń energetycznych, a także pożary grup A – D w obrębie instalacji i urządzeń elektrycznych pod napięciem.

10. Inne miejscowe zagrożenie – inne niż pożar i klęska żywiołowa zdarzenie, wynikające z rozwoju cywilizacyjnego (katastrofy budowlane, chemiczne, ekologiczne itp.), stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia lub środowiska.

11. Prace niebezpieczne pod względem pożarowym - należy przez to rozumieć prace remontowo-budowlane związane z użyciem otwartego ognia, cięciem z wytwarzaniem iskier mechanicznych i

spawaniem, prowadzone wewnątrz lub na dachach obiektów, na przyległych do nich terenach oraz placach składowych, a także prace remontowo-budowlane wykonywane w strefach zagrożonych wybuchem.

III. Warunki ochrony przeciwpożarowej wynikające z przeznaczenia obiektu i sposobu jego użytkowania w tym określenie wyposażenia obiektu w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice.

1. Charakterystyka ogólna i pożarowa.

1.1. Lokalizacja, odległość od obiektów sąsiednich.

Zespół Pawilonów Handlowych „F” (część A i B), C, D, H, I (dawne pawilony nr 1 i 2) zlokalizowany jest na terenie Tyskich Hal Targowych w Tychach przy al. Piłsudskiego 8. Zespół dwóch Pawilonów Handlowych „F” to dwa budynki (A i B) wolnostojące, jednokondygnacyjne, niepodpiwniczone, niskie, zabudowane w jednej linii, w odległości 5,5 m względem siebie.

Z obu ich stron, w odległości ok. 8,5 m, zlokalizowane są inne pawilony handlowe targowiska: z jednej strony zespół pawilonów H oraz I, a z drugiej strony zespół pawilonów C oraz D.

Przy ścianie zewnętrznej pawilonu handlowego „F” (budynek A) od strony Hali Targowej wykonana jest ściana oddzielenia przeciwpożarowego o klasie odporności ogniowej REI 120, wydzielająca strefę pawilonów „F” (A i B) od Hali Targowej.

Pawilony „F” (A i B) usytuowane są w wymaganych ze względu na bezpieczeństwo pożarowe odległościach od obiektów sąsiednich i granic działki, zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach (Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie – tekst jednolity w Dz. U. z 2019 r. poz. 1065).

Natomiast pawilony C, D, H, I (dawne pawilony nr 1 i 2) składają się z dwóch bliźniaczych zespołów boksów handlowych. Każdy z zespołów to cztery pawilony na planie krzyża z zadaszonymi ciągami komunikacyjnymi pomiędzy nimi. Podstawowym modułem boksu handlowego są wymiary 4x4 m. Wynika to z układu modularnego konstrukcji stalowej pawilonów.

1.2. Przeznaczenie i zagospodarowanie obiektu.

Zespół dwóch pawilonów handlowych „F” (A i B) składa się z wydzielonych boksów handlowych, z przeznaczeniem na sprzedaż artykułów branży przede wszystkim warzywnej, ale także i ogólnospożywczej, przemysłowej, tekstylnej, itp.).

Pawilony handlowe są budynkami typu kontenerowego. Pawilony F (A i B) posiadają po 15 i 17 boksów handlowych. Są to obiekty o prostej formie architektonicznej, parterowe, wykonane na rzucie prostokąta (jednej z pawilonów F - 10,0m x 32,47m; drugi 10,0m x 36,48m). Każdy z boksów handlowych posiada indywidualne wejście. Klienci mają możliwość wejścia do każdego z boksów w pawilonie F (A i B).

Jak już opisano, pawilony są obiektami handlowymi. W poszczególnych boksach w pawilonach A i B znajdują się zaplecza socjalno - magazynowe z dostępem do bieżącej wody.

Założenia projektowe przewidują, że ilość ludzi mogących jednocześnie przebywać w poszczególnych boksach handlowych to ok 5 osób.

Charakterystyczne parametry techniczne pawilonów zespołu F(A i B) przedstawiają się następująco:

Pawilon część A

- Powierzchnia zabudowy - 326,00 m²
- Powierzchnia użytkowa – 299,95 m² (podstawowa 267,70 m² · pomocnicza 32,25 m²)
- Kubatura - 840,57 m³
- Wysokość - 3,50 m
- Wysokość ściany oddzielenia przeciwpożarowego - 3,70 m
- Szerokość budynku - 10,0 m
- Długość budynku - 32,47 m
- Budynek wolnostojący, jednokondygnacyjny, niepodpiwniczony

Pawilon część B

- Powierzchnia zabudowy - 364,85 m²
- Powierzchnia użytkowa - 340,44 m² (podstawowa 303,89 m² · pomocnicza 36,55 m²),
- Kubatura - 954,74 m³
- Wysokość - 3,50 m²

- Szerokość budynku - 10,0 m
- Długość budynku - 36,48 m
- Budynek wolnostojący, jednokondygnacyjny, niepodpiwniczony.

1.3. Klasyfikacja pożarowa.

Budynki oraz części budynków z uwagi na przeznaczenie i sposób użytkowania, dzieli się na:

- 1) mieszkalne, zamieszkania zbiorowego i użyteczności publicznej charakteryzowane kategorią zagrożenia ludzi, określane jako ZL,
- 2) produkcyjne i magazynowe, określane jako PM,
- 3) inwentarskie (służące do hodowli inwentarza), określane jako IN.

Budynki oraz części budynków, stanowiące odrębne strefy pożarowe, określane jako ZL, zalicza się do jednej lub do więcej niż jedna spośród następujących kategorii zagrożenia ludzi:

- ZL I -zawierające pomieszczenia przeznaczone do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób niebędących ich stałymi użytkownikami, a nieprzeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się,
- ZL II -przeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się, takie jak szpitale, żłobki, przedszkola, domy dla osób starszych,
- ZL III - użyteczności publicznej, niezakwalifikowane do ZL I i ZL II,
- ZL IV - mieszkalne,
- ZL V - zamieszkania zbiorowego, niezakwalifikowane do ZL I i ZL II.

Biorąc pod uwagę powyższe, **pawilony handlowe zakwalifikowano do kategorii ZL III zagrożenia ludzi**. Zakładana w projekcie budowlanym pawilonów handlowych z kwietnia 2012 r ilość ludzi mogących jednocześnie przebywać w poszczególnych boksach handlowych to ok 5 osób.

1.4. Warunki techniczno - budowlane.

A) Konstrukcja obiektów.

Konstrukcja pawilonów w technologii szkieletowej, stalowej. Jedynie ściana oddzielenia przeciwpożarowego o klasie REI 120 odporności ogniowej przy pawilonie „A” wykonana jest jako murowana z wieńcem i rdzeniami żelbetowymi. Ściany pawilonów warstwowe z blachy z wypełnieniem

wełną mineralną. Stropodach warstwowy (patrzac od dołu): blacha, paroizolacja z folii PE, wełna mineralna, płyta OSB, folia dachowa PVC wierzchniego krycia.

Pawilony C, D, H, I (dawne pawilony nr 1 i 2) zostały wykonane w konstrukcji stalowej szkieletowej zabezpieczone antykorozyjnie nawierzchniowo w kolorze RAL 5014. Ściany frontowe i szczytowe - lekka obudowa z płyt ISOTHERM plus 100 grub. 10 cm. Ścianki wewnętrzne z płyt gipsowo -kartonowych na ruszcie stalowym lub z płyt warstwowych. Dach o konstrukcji stalowej pokryty płytami dachowymi ISOTHERM D 100 RAL 7035. Zadaszenie wokół pawilonów - konstrukcja stalowa wspornikowa, pokrycie poliwęglanem uodpornionym na promieniowanie UV.

W zakresie wystroju wnętrz dla pawilonów przyjęto następujące, wymagane przepisami zasady:

- zabronione jest stosowanie do wykończenia wnętrz materiałów łatwo zapalnych, których produkty rozkładu termicznego są bardzo toksyczne lub intensywnie dymiące,
- na drogach komunikacji ogólnej, służących celem ewakuacji zabronione jest stosowanie materiałów i wyrobów budowlanych łatwo zapalnych,
- zabronione jest stosowanie łatwo zapalnych: przegród, stałych elementów wyposażenie i wystroju wnętrz oraz wykładzin podłogowych,
- okładziny sufitów oraz sufity podwieszane należy wykonywać z materiałów niepalnych lub niezapalnych, niekapiących i nieodpadających pod wpływem ognia.

B) Klasa odporności pożarowej.

Zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 14 kwietnia 2002 r w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie / t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1065/):

- budynki niskie, jednokondygnacyjne, zakwalifikowane do kategorii ZL III zagrożenia ludzi powinny posiadać **klasę odporności pożarowej D**.

Dla przedmiotowych pawilonów oznacza to między innymi, że elementy budynku powinny być nierozprzestrzeniające ognia, a główna konstrukcja nośna powinna posiadać klasę odporności ogniowej co najmniej R 30 (oznaczenie R to tzw. nośność ogniowa w minutach, określona zgodnie z Polską Normą dotyczącą zasad ustalania klas odporności ogniowej elementów budynku).

W związku z powyższym, celem zapewnienia dla pawilonów klasy odporności pożarowej „D”, pokrycie stropodachu pawilonów powinno być systemowe, posiadające klasyfikację ogniową potwierdzającą „nierozprzestrzenianie ognia” (ściany również), a elementy konstrukcji stalowej powinny być zabezpieczone do klasy R30 odporności ogniowej.

C) Strefy pożarowe.

Pawilon "A" i "B" stanowią jedną strefę pożarową o powierzchni całkowitej 640,4 m². Strefa pożarowa pawilonu "A" i "B" wydzielona jest od strony istniejącej hali targowej ścianą oddzielenia przeciwpożarowego w klasie odporności ogniowej REI 120.

Zgodnie z przepisami dopuszczalna powierzchnia strefy pożarowej budynku niskiego, jednokondygnacyjnego, klasyfikowanego do kategorii zagrożenia ZL III wynosi 10000 m², tak więc wymagania przepisów są spełnione.

1.5. Wyposażenie obiektu w instalacje użytkowe.

a) instalacje elektryczne

Instalacje wewnętrzne 230 V z zabezpieczeniami różnicowo - prądowymi.
Zasilanie obiektów w energię elektryczną odbywa się kablem ziemnym. Rozdzielnice TG.PA i TG.PB zlokalizowane są przy ścianach zewnętrznych pawilonów, a przy nich zainstalowane są przeciwpożarowe wyłączniki prądu, odcinające zasilanie elektryczne do pawilonów.
Miejsca lokalizacji tych wyłączników winny być stale oznakowane znakiem bezpieczeństwa zgodnymi z PN dot. znaków bezpieczeństwa.

b) instalacja ogrzewania

Ogrzewanie poszczególnych boksów handlowych w pawilonach realizowane jest poprzez przyścienne grzejniki elektryczne wyposażone w indywidualne termostaty.

c) wentylacja

Wentylacja w pomieszczeniach handlowych boksów pawilonów naturalna grawitacyjna, natomiast w pomieszczeniach socjalnych poprzez wywiewne wentylatory osiowe (łazienkowe) i wywietrzaki dachowe.

d) instalacja odgromowa

Przed skutkami wyładowań atmosferycznych pawilony chroni instalacja odgromowa w wykonaniu podstawowym.

Instalacja gazowa w pawilonach nie występuje.

1.6. Określenie wyposażenia obiektu w urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice.

1.6.1. Urządzenia przeciwpożarowe.

Pawilony zostały wyposażone w przeciwpożarowe wyłączniki prądu. Inne instalacje i urządzenia przeciwpożarowe w pawilonach nie występują.

1.6.2. Wyposażenie w gaśnice.

Obiekty winny być wyposażone w gaśnice przenośne spełniające wymagania Polskich Norm będących odpowiednikami norm europejskich.

Rodzaj gaśnic dobiera się w zależności od rodzaju pożarów jakie mogą wystąpić w obiekcie. Zależne to jest od charakteru zagrożenia tj. do gaszenia pożaru danej grupy (A,B,C,D,F) stosować należy odpowiedni środek gaśniczy.

Biorąc pod uwagę ilość i rodzaj występujących w pawilonach materiałów palnych, instalacji i urządzeń technicznych należy się liczyć głównie z pożarami grupy „A” to znaczy pożarami ciał stałych pochodzenia organicznego, przy pożarach których występuje zjawisko spalania żarowego (drewno, papier, tkaniny, tworzywa sztuczne itp.).

Tabliczka znamionowa (etykieta) gaśnicy ma wpisane symbole literowe oznaczające grupy pożarów jakie możemy gasić przy użyciu danej gaśnicy (wzory jak poniżej).

Jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg (lub 3 dm³) zawartego w gaśnicach w obiekcie zakwalifikowanym do kategorii zagrożenia ludzi ZL III powinna przypadać na każde 100 m² powierzchni.

Przy rozmieszczaniu sprzętu w obiektach należy kierować się następującymi zasadami:

- a) sprzęt powinien być umieszczony w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, przy wejściach do budynku i poszczególnych pomieszczeń,

- b) sprzęt należy umieszczać w miejscach nie narażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła,
- c) odległość z każdego miejsca w obiekcie do najbliższej gaśnicy nie powinna być większa niż 30 m,
- d) do gaśnic powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 m,
- e) miejsca usytuowania gaśnic winny być oznakowane zgodnie z PN dot. znaków bezpieczeństwa.

Każdy z boksów w pawilonach handlowych wyposażony został w jedną gaśnicę proszkową GP 4x ABC, a miejsca ich lokalizacji oznakowano znakami zgodnymi z PN dot. znaków bezpieczeństwa.

1.7. Dojazd pożarowy.

Dojazd pożarowy do pawilonów zapewnia wewnętrzny układ drogowy, włączony komunikacyjnie do ulic miejskich przebiegających przy terenie Tyskich Hal Targowych.

1.8. Zaopatrzenie wodne.

Wymagane zaopatrzenie wodne do celów przeciwpożarowych do zewnętrznego gaszenia pożaru dla pawilonów zapewniają hydranty zewnętrzne DN80 zlokalizowane na terenie Tyskich Hal Targowych, w tym w wymaganej przepisami odległości od pawilonów handlowych. Miejsca lokalizacji hydrantów zewnętrznych wskazano na załączonym do instrukcji planie graficznym.

Miejsca lokalizacji hydrantów zewnętrznych winny być stale oznakowane zgodnie z PN dot. znaków bezpieczeństwa. Nominalna wydajność jednego hydrantu zewnętrznego DN80 przy ciśnieniu 0,2MPa powinna wynosić nie mniej niż 10 dm³/s.

2. Charakterystyka zagrożeń pożarowych oraz potencjalne przyczyny powstawania pożarów i innych miejscowych zagrożeń.

Niskie, jednokondygnacyjne obiekty użyteczności publicznej o profilu handlowym, których powierzchnie nie przekraczają kilkuset metrów kwadratowych, wzniesione z zachowaniem obowiązujących wymagań techniczno - budowlanych charakteryzują się stosunkowo niewielkim zagrożeniem pożarowym, co związane jest przede wszystkim ze znacznym ograniczeniem materiałów palnych w elementach wystroju i wyposażenia wnętrza, stosowaniem odpowiednich systemów

zabezpieczeń eksploatowanych instalacji i urządzeń technicznych, a także odpowiednim rozwiązaniem układów komunikacyjnych zapewniających sprawne i bezpieczne opuszczenie budynku.

W pawilonach nie będą występować materiały pożarowo niebezpieczne w rozumieniu § 2 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia MSWiA z dnia 07.06.2010 r w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r, Nr 109, poz. 719 z późn. zm.).

W poszczególnych boksach handlowych występować będą typowe materiały stanowiące wyposażenie obiektów handlowych jak meble – lady sklepowe, opakowania oraz palne artykuły, itp. Od strony technicznej zapewnienie bezpieczeństwa w przedmiotowym obiekcie nie nastęca poważniejszych problemów, ponieważ zastosowane w nim rozwiązania budowlane, instalacyjne czy komunikacyjne nie odbiegają od ogólnie przyjętych i wymaganych standardów.

Poważnym zagrożeniem w przypadku pożaru jest realne prawdopodobieństwo gwałtownego rozprzestrzenienia się płomieni w pomieszczeniu, w którym pożar powstał.

Statystyki wykazują, że największy odsetek przyczyn pożarów stanowią podpalenia i zaproszenia ognia. Nie wnikając w przesłanki, którymi kierują się ich sprawcy zwrócić należy uwagę na fakt, że pożary te są co najmniej tak samo groźne, a niekiedy i groźniejsze niż pożary powstałe z innych przyczyn. Najczęściej wymienia się przy tym bezmyślnie wyrzucony do kosza niedopałek papierosa, brak zabezpieczenia przeciwpożarowego prac pożarowo niebezpiecznych czy nieprawidłową eksploatację urządzeń elektrycznych. Z reguły każdy powstały w przedmiotowym obiekcie pożar może i powinien zostać wykryty przez pracowników i stałych użytkowników w jego pierwszej fazie, co powinno umożliwić podjęcie akcji gaśniczej w czasie, kiedy nie jest on jeszcze groźny. Pamiętać jednak należy, że w sytuacji zagrożenia działania ludzi nie zawsze są racjonalne. Często dochodzi do sytuacji, w których działanie pracowników czy stałych użytkowników obiektu podczas pożaru znacznie odbiega od powszechnych wyobrażeń. Mimo, że pożar w pierwszej fazie może być z łatwością opanowany przez osoby znajdujące się w budynku, na skutek znacznego opóźnienia podjęcia działań i nieumiejętnego użycia podręcznego sprzętu gaśniczego dochodzi do jego gwałtownego rozprzestrzenienia.

Zaznacza się, że w odniesieniu do pomieszczeń wydierżawionych obowiązek zapewnienia w nich odpowiednich warunków bezpieczeństwa pożarowego jest obowiązkiem zarówno Właściciela obiektów - Pawilonów oraz kierownictwa podmiotów gospodarczych (dzierżawców/najemców), którym poszczególne części obiektu i pomieszczenia wynajęto. Zasadniczym jednak elementem, który bezwzględnie musi być przestrzegany jest zakaz prowadzenia jakiegokolwiek działalności, w wyniku której możliwe będzie wystąpienie w budynku zagrożenia wybuchem.

W pawilonach bezwzględnie zabronione jest używanie i przechowywanie wszelkiego rodzaju materiałów wybuchowych, pirotechnicznych, toksycznych i innych materiałów niebezpiecznych, w tym niebezpiecznych pożarowo.

2.1. Potencjalne przyczyny powstania pożaru.

Uwzględniając normalne warunki eksploatacji pawilonów do potencjalnych źródeł powstania pożaru zaliczyć należy:

- instalacje i urządzenia elektroenergetyczne w przypadku ich uszkodzenia lub nieprawidłowej eksploatacji.
- nieostrożność w stosowaniu ognia otwartego i palenia tytoniu.
- niewłaściwe stosowanie cieczy łatwo zapalnych przy pracach konserwacyjnych, porządkowych.
- niewłaściwe zabezpieczenie prac pożarowo – niebezpiecznych np. spawalniczych w czasie remontów, modernizacji czy drobnych napraw.
- stosowanie materiałów palnych na osłony punktów świetlnych,
- podpalenia, których skutki mogą okazać się szczególnie niebezpieczne ze względu na częste przypadki stosowania przez podpalaczy różnego rodzaju środków inicjujących, przyspieszających proces spalania, w tym cieczy łatwopalnych, materiałów wybuchowych i pirotechnicznych.

Na równi z zagrożeniem pożarowym traktować należy możliwość:

- podrzucenia do obiektu świecy dymowej itp. materiału powodującego szybkie zadymienie pomieszczeń,
- wrzucenie uruchomionych pojemników z gazami łzawiącymi, substancjami toksycznymi itp.,
- napad bandycki z zewnątrz itp.

Istotnym zagrożeniem dla życia i zdrowia może być trujące i duszące oddziaływanie gazów, dymów pożarowych i toksycznych produktów spalania, a także wysoka temperatura.

2.2. Możliwości rozprzestrzeniania się pożaru.

Skala zagrożeń i szkód spowodowanych pożarem związana jest z możliwością jego rozprzestrzeniania się oraz działaniem gazów pożarowych na człowieka. Głównymi elementami, które w zasadniczy sposób wpłynąć mogą na możliwość rozprzestrzenienia się pożaru w pawilonach handlowych są:

- a) ilość i rodzaj materiałów palnych znajdujących się w pomieszczeniu w którym nastąpiło zaprószenie ognia,
- b) czas swobodnego rozwoju pożaru tj. okres od momentu powstania pożaru do jego zauważenia i podjęcie działań gaśniczych,
- c) brak wyposażenia budynku w odpowiednią ilość i rodzaj sprzętu gaśniczego,
- d) niesprawność, niedostępność gaśnic,
- e) nieznanomość zasad postępowania na wypadek powstania pożaru przez pracowników - stałych użytkowników obiektu, w tym nieumiejętność obsługi gaśnic,
- f) niesprawne środki łączności i alarmowania,
- g) brak odpowiedniego współdziałania pomiędzy pracownikami, służbą ochrony, a jednostkami straży pożarnej prowadzącymi działania ratownicze,
- h) nieefektywne działania ratowniczo - gaśnicze spowodowane między innymi:
 - utrudnionym dojazdem i dostępem do pawilonów,
 - niesprawnymi urządzeniami przeciwpożarowego zaopatrzenia wodnego (hydrantami zewnętrznymi).

Powstały pożar rozwija się najpierw w pomieszczeniu w którym powstał. Po rozprzestrzenieniu się na całe pomieszczenie, jeżeli nie napotyka skutecznej przeszkody, przechodzi na sąsiednie pomieszczenia i obejmuje cały obiekt.

Skalę zagrożenia potęgować mogą też wszelkie niedociągnięcia organizacyjne i techniczne dotyczące przytoczonych wyżej czynników mających wpływ na rozprzestrzenienie się pożaru.

IV. Sposób i zasady zapobiegania możliwości powstawania i rozprzestrzeniania się pożaru.

1. Zasady ogólne.

Podczas użytkowania Pawilonów Handlowych należy bezwzględnie przestrzegać przepisów przeciwpożarowych, co pozwoli ograniczyć możliwości zainicjowania oraz rozwoju pożaru. Znajomość i przestrzeganie tych przepisów jest obowiązkiem wszystkich pracowników i stałych użytkowników obiektu.

W Pawilonach Handlowych oraz na terenie przyległym, zabronione jest wykonywanie czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenianie się, utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji.

W Pawilonach za całokształt zagadnień związanych z bezpieczeństwem przeciwpożarowym odpowiada zarządzający (właściciel) obiektu oraz dzierżawcy/stali użytkownicy pomieszczeń i lokali pawilonów.

Właściciel/zarządca/użytkownik obiektu zapewniając jego ochronę przeciwpożarową zobowiązany jest do przestrzegania zadań i obowiązków wynikających z ustawy o ochronie przeciwpożarowej (tekst jednolity w Dz. U. z 2021 poz. 869 z późn. zm.), a w szczególności:

- przestrzegać przeciwpożarowych wymagań techniczno - budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
- wyposażać budynek, obiekt budowlany lub teren w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice,
- zapewnić konserwację oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie,
- zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie budowlanym lub na terenie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
- przygotować budynek, obiekt budowlany lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej,
- zapoznać pracowników z przepisami przeciwpożarowymi,
- ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia

Ponadto zobowiązany jest do wdrożenia zadań i obowiązków wynikających z Rozdziału 2 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07.06.2010 r w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r, Nr 109, poz. 719 z późn. zm.) w przytoczonym poniżej zakresie.

W obiektach oraz na terenach przyległych do nich jest zabronione wykonywanie czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenianie się, utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji, a w szczególności: **Zabronione jest:**

- wykonywanie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym bez zachowania odpowiednich zabezpieczeń i uzgodnień, określonych w niniejszej instrukcji,

- używanie otwartego ognia, palenie tytoniu i stosowanie innych czynników mogących zainicjować zapłon w całym pawilonie,
- użytkowanie instalacji, urządzeń i narzędzi niesprawnych technicznie lub w sposób niezgodny z przeznaczeniem albo warunkami określonymi przez producenta, bądź niepoddawanych okresowym kontrolom, o zakresie i częstotliwości wynikającej z przepisów prawa budowlanego,
- używania sprzętu przeciwpożarowego do celów nie związanych z ochroną przeciwpożarową,
- rozgrzewanie za pomocą otwartego ognia smoły i innych materiałów w odległości mniejszej niż 5 m od obiektu, przyległego do niego składowiska lub placu składowego z materiałami palnymi, przy czym jest dopuszczalne wykonywanie tych czynności na dachach o konstrukcji i pokryciu niepalnym w budowanych obiektach, a w pozostałych, jeżeli zostaną zastosowane odpowiednie, przeznaczone do tego celu podgrzewacze,
- rozpalamie ognia, wysypywanie gorącego popiołu i żużla lub wypalanie wierzchniej warstwy gleby i traw, w miejscu umożliwiającym zapalenie się materiałów palnych albo sąsiednich obiektów,
- składowanie poza budynkami, w odległości mniejszej niż 4 m od granicy działki, materiałów palnych, w tym pozostałości roślinnych, gałęzi i chrustu,
- przechowywanie materiałów palnych oraz stosowanie elementów wystroju i wyposażenia wnętrza z materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od:
 - urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 100 °C,
 - linii kablowych o napięciu powyżej 1 kV, przewodów uziemiających oraz przewodów odprowadzających instalacji piorunochronnej,
 - czynnych rozdzielnic prądu elektrycznego oraz gniazd wtykowych siłowych,
- użytkowanie elektrycznych urządzeń grzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta; **(wprowadza się zakaz używania wszelkiego rodzaju kuchenek elektrycznych, grzałek nurnikowych oraz grzejników zasilanych energią elektryczną ze spiralą grzewczą otwartą),**
- stosowanie na osłony punktów świetlnych materiałów palnych, z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych i niezapalnych, jeżeli zostaną umieszczone w odległości co najmniej 0,05 m od żarówki;
- instalowanie opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych, jak wyłączniki, przełączniki, gniazda wtyczkowe, bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem;

- lokalizowanie elementów wystroju wnętrz, instalacji i urządzeń oraz ustawianie towarów w sposób zmniejszający wymiary drogi ewakuacyjnej poniżej wartości wymaganych w przepisach techniczno - budowlanych;
- zamykanie drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie;
- uniemożliwianie lub ograniczanie dostępu do:
 - gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych,
 - wyjść ewakuacyjnych,
 - wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego,
- parkowania samochodów oraz składowania jakichkolwiek przedmiotów w sposób uniemożliwiający bądź utrudniający dojazd i dostęp do obiektu.

Przeciwdziałanie zagrożeniu pożarowemu polegać winno w głównej mierze na eliminowaniu jego potencjalnych źródeł. Oznacza to między innymi **konieczność przestrzegania następujących zasad:**

- użytkowanie poszczególnych boksów pawilonów, powinno być realizowane w sposób zgodny z założeniami projektowymi; wszelkie zmiany w tym zakresie mogą być dokonywane jedynie po dostosowaniu pomieszczeń do nowych funkcji i przeznaczenia, w tym również do wymagań ochrony przeciwpożarowej, każda koncepcja zmiany zagospodarowania obiektu wpływająca na zagrożenie pożarowe, warunki ewakuacyjne itp. winna uzyskać pozytywną opinię rzeczoznawcy ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych.
- utrzymywanie instalacji i urządzeń elektrycznych zarówno oświetleniowych jak i służących do zasilania wszelkiego rodzaju urządzeń w stanie pełnej sprawności technicznej. Szczególną uwagę zwracać należy na stan połączeń instalacyjnych, gniazd wtykowych, wszelkiego rodzaju wyłączników, właściwy dobór zabezpieczeń prądowych itp.
- instalowanie opraw oświetleniowych oraz osprzętu elektrycznego (wyłączniki, gniazda wtykowe, itp.) wyłącznie do podłoża niepalnego lub z odpowiednią izolacją od podłoża palnego uniemożliwiającą jego zapalenie.
- niedopuszczenie do przeciążenia instalacji elektrycznych.
- przestrzeganie zakazu pozostawiania bez dozoru włączonych do sieci elektrycznych urządzeń grzewczych nieprzystosowanych do ciągłej eksploatacji.
- sprawdzanie po zakończeniu pracy czy wszystkie pomieszczenia zostały uporządkowane, urządzenia wyłączone, czy nie występują możliwości zaistnienia pożaru.

- bezwzględne przestrzeganie zakazu wrzucania niedopałków papierosów do koszy wykonanych z materiałów palnych i innych pojemników przeznaczonych na odpady materiałów palnych (w pomieszczeniach pawilonów obowiązuje zakaz używania ognia otwartego i palenia tytoniu).
- bezwzględne przestrzeganie zakazu składowania materiałów w świetle wyjść ewakuacyjnych.
- ograniczenie do niezbędnego minimum materiałów palnych stosowanych w celu wyposażenia i wystroju wnętrz. Stałe elementy wyposażenia i wystroju wnętrz powinny spełniać wymagania dla materiałów co najmniej trudnozapalnych, nie intensywnie dymiących, nie wytwarzających silnie toksycznych produktów spalania itp.
- poddawanie wewnętrznych instalacji okresowym przeglądom i kontrolom zgodnie z postanowieniami niniejszej instrukcji, oraz wymogami przepisów szczegółowych,
- oznakowanie związane z zabezpieczeniem przeciwpożarowym nie mogą być zasłonięte, nawet tymczasowo.
- zapewnienie stałej możliwości dogodnego dostępu do tablic rozdzielczych prądu, wyłączników przeciwpożarowych, gaśnic, hydrantów zewnętrznych, itp.

Obowiązki dzierżawców/najemców, pracowników i użytkowników lokali Pawilonów.

Dzierżawcy/najemcy odpowiadają za stan bezpieczeństwa pożarowego w użytkowanych przez siebie lokalach, ponadto zobowiązani są do :

- Znajomości warunków przeprowadzania sprawnej ewakuacji osób i mienia,
- Współdziałania z właścicielem obiektu w zakresie prewencji pożarowej budynku i dzierżawionego lokalu, ustalania warunków bezpieczeństwa pożarowego przy prowadzeniu prac pożarowo-niebezpiecznych, remontach, pracach modernizacyjnych i innych,
- Uzgadniania z właścicielem obiektu wszelkich prac wykonywanych przez firmy zewnętrzne i uzyskania zezwolenia na prowadzenie tych prac,
- Posiadania dokładnej znajomości zasad alarmowania i postępowania w wypadku powstania pożaru,
- Nadzoru nad przestrzeganiem przez pracowników i osób przebywających na terenie obiektu przepisów przeciwpożarowych,
- Szkolenia pracowników z zakresu ochrony przeciwpożarowej,
- Kontroli pod względem ochrony przeciwpożarowej pomieszczeń przed zamknięciem,
- Dopilnowania, by podręczny sprzęt gaśniczy nie był używany niezgodnie z ich przeznaczeniem,

- Znajomości zasad obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego,
- Zgłaszania do właściciela/zarządcy Pawilonów wszelkich nieprawidłowości w zakresie stanu bezpieczeństwa pożarowego.
- Zapewnienia przestrzegania przez pracowników oraz klientów przepisów przeciwpożarowych i postanowień niniejszej instrukcji.

Obowiązki osób i firm pracujących na rzecz obiektu.

Wszystkie osoby oraz przedstawiciele firm pracujące na rzecz obiektu obowiązani są:

- Zapoznać się z obowiązującymi w przedmiotowym obiekcie przepisami i zasadami ochrony przeciwpożarowej,
- Znać i przestrzegać przepisy przeciwpożarowe,
- Znać zasady postępowania w wypadku powstania pożaru i innych miejscowych zagrożeń,
- Znać miejsca rozmieszczenia podręcznego sprzętu gaśniczego oraz winni posiadać umiejętność posługiwania się tym sprzętem,
- Znać warunki przeprowadzania sprawnej ewakuacji osób i mienia.

Ponadto w/w osoby zobowiązane są:

- Stosować się do zaleceń i wskazówek wydawanych przez osoby odpowiedzialne za stan bezpieczeństwa pożarowego a mianowicie: właściciela / zarządcy obiektu.
- Niezwłocznie zgłaszać zauważone nieprawidłowości w zakresie bezpieczeństwa pożarowego w/w osobom - uzgadniać z odpowiednim wyprzedzeniem wszystkie prace i uzyskać na nie zezwolenie od właściciela/zarządcy obiektu, szczególnie na prace wymagające zainstalowania dodatkowych maszyn i urządzeń, podłączenia do wszelkich instalacji obiektu.

Bez zgody właściciela - administratora obiektu niedopuszczalne jest wykonywanie jakichkolwiek prac remontowych, budowlanych i instalacyjnych w obiekcie.

Sprawowanie kontroli wewnętrznej obiektu.

Wszystkie obiekty powinny być okresowo kontrolowane w zakresie szeroko rozumianego bezpieczeństwa, którego głównym celem jest bezpieczeństwo ludzi i mienia.

Zakres kontroli w obiekcie powinien obejmować w szczególności:

- sprawdzenie przestrzegania przez użytkowników obiektu zasad i obowiązków określonych w niniejszej instrukcji,
- sprawdzenie "drożności" dróg ewakuacyjnych (możliwości otwarcia drzwi ewakuacyjnych i dostępu do nich,),
- sprawdzenie prawidłowości i widoczności oznakowania wyjść ewakuacyjnych,
- sprawdzenie, czy w miejscach nie przewidzianych do tego celu składowane są materiały palne, w tym odpady,
- sprawdzenie dostępu do wyłączników, zasuw, zaworów istotnych dla bezpieczeństwa obiektu oraz tablic sterowniczych i rozdzielczych,
- sprawdzenie stanowisk ze sprzętem gaśniczym.

Kontrole prowadzi pracownik wytypowany przez zarządzającego obiektem.

Kwalifikacje osób wykonujących czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej określa art. 4 ust. 2a i 2b ustawy o ochronie przeciwpożarowej.

Właściciele, zarządcy i użytkownicy budynków oraz placów składowych i wiat, z wyjątkiem budynków mieszkalnych jednorodzinnych:

- utrzymują urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice w stanie pełnej sprawności technicznej i funkcjonalnej,
- wyposażają obiekty, zgodnie z wymaganiami przepisów technicznobudowlanych, w przeciwpożarowe wyłączniki prądu;
- umieszczają w widocznych miejscach instrukcje postępowania na wypadek pożaru wraz z wykazem telefonów alarmowych;
- oznakowują, znakami zgodnymi z Polskimi Normami dotyczącymi znaków bezpieczeństwa:
 - drogi ewakuacyjne, w sposób zapewniający dostarczenie informacji niezbędnych do ewakuacji,
 - miejsca usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic,
 - miejsca usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,
 - miejsca usytuowania przeciwpożarowych wyłączników prądu,
 - miejsca zbiórki do ewakuacji,
- składowanie materiałów palnych pod ścianami obiektu związanych z jego funkcją, z wyjątkiem materiałów niebezpiecznych pożarowo, jest dopuszczalne pod warunkiem:

- nie przekroczenia maksymalnej powierzchni strefy pożarowej, określonej dla tego obiektu;
- zachowania dostępu do obiektu na wypadek działań ratowniczych;
- nienaruszenia minimalnej odległości od obiektów sąsiednich, wymaganej z uwagi na bezpieczeństwo pożarowe.
- utrzymują drogi pożarowe w stanie umożliwiającym wykorzystanie tych dróg przez pojazdy jednostek ochrony przeciwpożarowej, zgodnie z warunkami określonymi w przepisach dotyczących przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych.
- opracowują instrukcje bezpieczeństwa pożarowego.

V. Sposoby i system nadzoru nad prawidłowym funkcjonowaniem instalacji technicznych.

Instalacje i urządzenia techniczne, będące wyposażeniem obiektu, powinny pod względem bezpieczeństwa pożarowego odpowiadać warunkom technicznym określonym w Polskich Normach oraz przepisach szczególnych. Instalacje i urządzenia techniczne należy użytkować i utrzymywać w stanie zgodnym z warunkami technicznymi i wymaganiami ustalonymi przez producenta, a w szczególności należy poddawać je okresowym przeglądom i konserwacji. Stwierdzone uszkodzenia i awarie instalacji wewnętrznych, a szczególnie elektrycznej, powinno być natychmiastowo zgłaszane zarządcy pawilonów i bezzwłocznie usuwane.

Eksploatacja instalacji i urządzeń, których stan techniczny może przyczynić się do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzeniania się ognia, jest zabroniona. Poniżej wymienione okresowe badania poszczególnych instalacji powinny wykonywać osoby posiadające niezbędne uprawnienia i kwalifikacje. Badania każdorazowo należy zakończyć sporządzeniem dokumentacji (protokołów), określającej stan badanej instalacji. Zapisy w tym zakresie należy prowadzić w książce obiektu budowlanego.

A) Instalacja elektryczna.

Istotny wpływ na bezpieczeństwo pożarowe podczas eksploatacji budynku wywierać mogą zamontowane w nim instalacje elektroenergetyczne. Ich stan techniczny nie powinien przyczynić się do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzeniania ognia.

Instalację elektryczną należy poddawać okresowym przeglądom i badaniom, co najmniej raz na 5 lat, w zakresie:

- skuteczności zastosowanych środków ochrony przeciwporażeniowej,
- rezystancji izolacji przewodów roboczych.

Wszelkie prace w zakresie instalacji mogą być wykonywane tylko przez osoby posiadające wymagane uprawnienia. Prowadzone konserwacje powinny być rejestrowane w postaci protokołów załączanych do książki obiektu budowlanego.

Nadzór nad stanem technicznym przeciwpożarowego wyłącznika prądu winna sprawować osoba posiadająca wymagane kwalifikacje w zakresie eksploatacji i napraw instalacji i urządzeń elektrycznych. **Kontrole i konserwacje przeciwpożarowego wyłącznika prądu prowadzić należy minimum raz w roku.**

B) Instalacja odgromowa.

W czasie eksploatacji budynku instalacja podlega okresowym badaniom technicznym. **Pełne okresowe badania techniczne instalacji piorunochronnej należy prowadzić, co najmniej raz na 5 lat**, swoim zakresem powinny one obejmować:

- oględziny części nadziemnej,
- sprawdzenie ciągłości połączeń części nadziemnej,
- pomiar rezystancji uziemienia.

Niepełne badania techniczne instalacji piorunochronnej należy prowadzić co najmniej raz w roku w porze wiosennej oraz w przypadkach, gdy zachodzi możliwość uszkodzenia instalacji odgromowej na przykład po remoncie, zmianie elementów pokrycia dachu lub elewacji, bardzo silnych wiatrach, uderzeniach pioruna, itp. Badania te polegają na sprawdzeniu czy instalacja nadaje się do dalszej eksploatacji na podstawie oględzin części nadziemnej.

Badania stanu technicznego instalacji powinny przeprowadzać osoby posiadające kwalifikacje wymagane przy wykonywaniu dozoru lub usług w zakresie napraw lub konserwacji urządzeń piorunochronnych.

VI. Sposoby poddawania przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym stosowanych w obiekcie urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic.

1. Urządzenia przeciwpożarowe

Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne, powinny być przeprowadzane w okresach i w sposób zgodny z zasadami określonymi w Polskich Normach dotyczących urządzeń przeciwpożarowych, w odnośnej dokumentacji techniczno - ruchowej oraz instrukcjach obsługi, **nie rzadziej jednak niż raz w roku.**

Wszystkie czynności przeglądu technicznego czy konserwacji należy rejestrować w przeznaczonych do tego celu dokumentach eksploatacyjnych, prowadzonych oddzielnie dla każdego typu urządzenia i instalacji.

W pawilonach i na terenie przyległym występują następujące urządzenia przeciwpożarowe.

1.1. Hydranty zewnętrzne

Hydranty zewnętrzne przeciwpożarowe należy co najmniej raz w roku poddawać przeglądom technicznym i konserwacji. W czasie przeglądu sprawdzić należy między innymi kompletność hydrantów, ich stan techniczny, prawidłowość oznaczenia lokalizacji hydrantów i zasuw odcinających. Przegląd powinien obejmować także pomiar parametrów: wydajności i ciśnienia.

1.2. Przeciwpożarowy wyłącznik prądu.

Nadzór nad stanem technicznym przeciwpożarowego wyłącznika prądu winna sprawować osoba posiadająca wymagane kwalifikacje w zakresie eksploatacji i napraw instalacji i urządzeń elektrycznych. Kontrolę prawidłowości działania i konserwację prowadzić należy, co najmniej raz w roku.

2. Kontrola i konserwacja gaśnic.

- 1) Sprzęt gaśniczy powinien być poddawany przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zaleceniami producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku,
- 2) Zakres czynności konserwacyjnych powinien być zgodny z instrukcją obsługi ustaloną przez producenta i zasadami określonymi w PN,

- 3) Konserwację i naprawę tego sprzętu winni przeprowadzać odpowiednio przeszkoleni i upoważnieni konserwatorzy sprzętu gaśniczego.
- 4) Na kontrolce gaśnicy powinna się znajdować data następnego przeglądu gaśnicy.

Gaśnice w obiekcie muszą być sprawne i niezawodne, w stanie umożliwiającym ich natychmiastowe użycie. Aby to spełnić gaśnice muszą mieć pełne zabezpieczenie serwisowe.

W trakcie użytkowania obiektów należy zapewnić dokonywanie regularnej kontroli wzrokowej, która powinna sprawdzić czy gaśnica:

- znajduje się w miejscu do tego przeznaczonym
- jest nie zastawiona i ma czytelną instrukcję obsługi
- nie jest w sposób widoczny uszkodzona
- ma nieuszkodzone wskaźniki,
- wskazówka manometru znajduje się w zakresie wymaganych wartości ciśnienia
- czy gaśnica jest odpowiedniego typu i wielkości napełnienia

W zakresie kontroli jest wizualna ocena stanu technicznego gaśnicy.

Informacje dotyczące przeprowadzonego przeglądu technicznego i konserwacji przez uprawnione osoby, powinny być umieszczone na etykiecie, która nie powinna zakrywać żadnych napisów producenta i powinna być rozpoznawalna.

Na etykiecie powinny być podane następujące informacje:

- rodzaj konserwacji (przegląd, konserwacja, remont),
- nazwa i adres jednostki konserwującej,
- znak bezspornie identyfikujący osobę wykonującą usługę,
- data (rok, miesiąc) konserwacji.

VII. Organizacja i warunki ewakuacji.

1. Techniczne warunki ewakuacji.

Z każdego miejsca przeznaczonego na pobyt ludzi w obiekcie, powinny być zapewnione odpowiednie warunki ewakuacji, uwzględniające w szczególności liczbę i stan sprawności osób przebywających w obiekcie, a także jego funkcję, konstrukcję i wymiary oraz zastosowane techniczne środki zabezpieczenia przeciwpożarowego.

Rozwiązania komunikacji wewnętrznej przyjęte w pawilonach zapewniają spełnienie wymagań ochrony przeciwpożarowej w zakresie zapewnienia odpowiednich warunków ewakuacji.

Z każdego z boksów handlowych w pawilonach zapewniono odrębne wyjścia prowadzące bezpośrednio na zewnątrz budynku, zamykane drzwiami skrzydłowymi o wymaganych parametrach (zastosowano drzwi dwuskrzydłowe 0,9/0,9 m, otwierane w kierunku na zewnątrz pawilonu). Długość drogi ewakuacyjnej w każdym z boksów nie przekracza kilku metrów (wynosi do ok. 5 m), co jest znacznie mniejsze niż dopuszczają przepisy.

2. Organizacja i przebieg ewakuacji.

Ewakuacja oznacza szybkie opuszczenie obiektu przez klientów i pracowników - stałych użytkowników pomieszczeń pawilonów w warunkach zagrożenia.

Ewakuacja może nastąpić samorzutnie po wykryciu pożaru (innego zagrożenia) lub po jej zarządzeniu. W przypadku, jeśli źródło ognia zostało zlokalizowane i obejmuje niewielką powierzchnię, co umożliwia jego likwidację przy użyciu gaśnic, ewakuacja nie jest konieczna. W takiej sytuacji konieczne jest natomiast podjęcie zdecydowanych działań gaśniczych, jednakże bez wprowadzania elementów sprzyjających rozwojowi paniki.

W sytuacji wystąpienia zagrożenia, które powoduje konieczność przeprowadzenia ewakuacji ludzi z obiektu decyzję o jej rozpoczęciu podejmuje właściciel/zarządca obiektu - a w przypadku nieobecności pracownicy obsługi Targowiska. Decyzję taką może, a nawet powinien podjąć również na podstawie własnej oceny sytuacji i stwierdzenia bezpośredniego zagrożenia dla życia i zdrowia przebywających w obiekcie ludzi każdy z pracowników obiektu oraz stałych użytkowników (dzierżawcy/najemcy lokali i ich pracownicy).

Powinno to bezwzględnie nastąpić w przypadku:

- zaistnienia bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia osób przebywających w obiekcie,
- zauważenia dymu rozprzestrzeniającego się po obiekcie bez możliwości ustalenia jego źródła oraz w każdej innej sytuacji stwarzającej realne prawdopodobieństwo rozprzestrzenienia się pożaru w sposób zagrażający życiu i zdrowiu przebywających w budynku ludzi.

W takich przypadkach należy podjąć następujące działania :

- a) natychmiast powiadomić donośnym głosem osoby znajdujące się w niebezpiecznej strefie o powstaniu i charakterze zagrożenia oraz konieczności przeprowadzenia ewakuacji,
- b) powiadomić telefonicznie o powstaniu i charakterze zagrożenia oraz konieczności przeprowadzenia ewakuacji:
 - **Państwową Straż Pożarną za pośrednictwem Wojewódzkiego Centrum Powiadamiania Ratunkowego w Katowicach – tel.112 lub 998**
 - **właściciela/zarządcę obiektu nr tel.**

Każdy pracownik i stały użytkownik obiektu (dzierżawcy i ich pracownicy) powinni znać zasady postępowania na wypadek pożaru, w tym m.in. zasady i sposoby: alarmowania, prowadzenia działań ratowniczo – gaśniczych oraz ewakuacji.

W przypadku powstania pożaru w sytuacji wystąpienia zagrożenia, która powoduje konieczność przeprowadzenia ewakuacji, powinna ona (ewakuacja) obejmować cały budynek oraz wszystkie osoby przebywające w danej strefie pożarowej. Bezwzględnie należy zachować spokój.

Decyzja o przeprowadzeniu ewakuacji w całym budynku zależeć będzie przede wszystkim od zaistniałej sytuacji.

W zasadzie klienci/osoby nie będące stałymi użytkownikami budynku, powinni opuszczać obiekt samodzielnie.

Ewakuację można zakończyć wyłącznie po upewnieniu się, że w budynku nikt już nie pozostał lub na wyraźne polecenie kierownika akcji ratowniczo – gaśniczej. W przypadku podejrzenia, iż w budynku przebywać mogą jeszcze ludzie należy niezwłocznie poinformować o tym fakcie strażaka dowodzącego akcją ratowniczo – gaśniczą.

Równolegle z organizowaną akcją ewakuacyjną stali użytkownicy obiektu (dzierżawcy/najemcy i ich pracownicy), których uczestnictwo w organizacji ewakuacji nie jest konieczne, przystępują do akcji gaśniczej przy użyciu podręcznego sprzętu gaśniczego.

Odpowiedzialność za sprawne prowadzenie działań ratowniczo – gaśniczych oraz ich koordynację ponoszą bezpośrednio właściciel/zarządca obiektu oraz dzierżawcy lokali.

Z chwilą przybycia jednostek straży pożarnej bezwzględnie podporządkować należy się poleceniom strażaka dowodzącego jednostkami.

VIII. Zasady postępowania na wypadek pożaru.

1. Postanowienia ogólne

Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (tekst jednolity w Dz. U. z 2021 poz. 869):

Art. 9. "Kto zauważy pożar, klęskę żywiołową lub inne miejscowe zagrożenie, obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić osoby znajdujące się w strefie zagrożenia oraz jednostkę ochrony przeciwpożarowej bądź policję lub wójta albo sołtysa".

Art. 4.1. "Właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu, zapewniając jego ochronę przeciwpożarową, obowiązany jest w szczególności:

5) ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia."

§ 4.2.pkt 3 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 07.06.2010 r w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r, Nr 109, poz. 719 z późn. zm.).

"Właściciele, zarządcy lub użytkownicy budynków oraz placów składowych i wiat, z wyjątkiem budynków mieszkalnych jednorodzinnych, są zobowiązani do:

1) **umieszczenia w miejscach widocznych wykazu telefonów alarmowych oraz instrukcji postępowania na wypadek pożaru."**

2. Instrukcja alarmowania na wypadek pożaru.

Każdy pracownik, który zauważył pożar lub inne zagrożenie, albo uzyskał informację o pożarze /innym zagrożeniu/ obowiązany jest zachować spokój, natychmiast zaalarmować zagrożone osoby, współpracowników oraz służbę ochrony Targowiska

- telefonicznie:
- Państwową Straż Pożarną za pośrednictwem Wojewódzkiego Centrum Powiadamiania Ratunkowego w Katowicach – tel.112 lub 998
- Właściciela/zarządcę obiektu.....
- POGOTOWIE RATUNKOWE 999
- POLICJĘ 997
- POGOTOWIE ENERGETYCZNE 991
- POGOTOWIE WOD.KAN. 994

Po uzyskaniu połączenia z dyspozytorem WCPR w Katowicach należy wyraźnie podać, gdzie powstało zdarzenie i jaki jest jego charakter, czy istnieje zagrożenie dla życia ludzi, czy są osoby ranne lub poszkodowane, swoje nazwisko i pełnioną funkcję w obiekcie.

Jeżeli zdarzenie dostrzegł inny pracownik, już w trakcie alarmowania, powinien on przystąpić do działań ratowniczo-gaśniczych, w przypadku pożaru - przy pomocy dostępnego sprzętu gaśniczego, w wypadku innych zdarzeń – przy użyciu dostępnego i niezbędnego w danej sytuacji sprzętu. Kiedy źródło ognia jest zlokalizowane i ma niewielkie rozmiary 1-2 m², należy podjąć bezpośrednią próbę gaszenia. W przypadkach, gdy ogień obejmuje większą powierzchnię i próba gaszenia nie przynosi rezultatów, pożar rozprzestrzenia się lub też źródło ognia nie zostało jeszcze ustalone a w budynku rozprzestrzenia się intensywny dym, bezzwłocznie po alarmowaniu należy przystąpić do lokalnej ewakuacji ludzi przebywających w zagrożonym obszarze. Dalsze działania powinny być uzależnione od poleceń wydanych przez kierującego akcją.

3. Akcja ratowniczo – gaśnicza.

Przystępując do akcji ratowniczej należy bezwzględnie przestrzegać następujących zasad:

- w pierwszej kolejności ratuje się zagrożone życie ludzkie,
- wszelkie czynności powinny być wykonywane w sposób spokojny i opanowany,
- nie wolno dopuścić do wystąpienia paniki wśród osób przebywających w obiekcie,
- wchodząc do pomieszczeń i stref zadymionych wskazane jest przyjąć pozycję pochyloną/jak najbliżej podłogi / oraz zabezpieczyć drogi oddechowe prostymi środkami np. wilgotną chustką,
- przed podjęciem działań gaśniczych należy wyłączyć dopływ prądu elektrycznego do pomieszczeń i stref objętych pożarem nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych będących pod napięciem,
- nie należy otwierać bez koniecznej potrzeby drzwi i okien w pomieszczeniach, w których powstał pożar, ponieważ dopływ powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu się ognia.

Wszyscy pracownicy oraz osoby korzystające z obiektu, z chwilą przybycia zastępów straży pożarnej zobowiązani są do podporządkowania się dowódcy tych zastępów.

4. Zabezpieczenie miejsca działań ratowniczo – gaśniczych.

Likwidacja źródła zagrożenia i zakończenie działań ratowniczych wiąże się z koniecznością wykonania szeregu czynności mających na celu szczegółową kontrolę terenu działań w związku z możliwością wystąpienia ukrytych źródeł zagrożenia oraz jego zabezpieczenia przed możliwością ponownego ich wystąpienia. Zakres tych czynności każdorazowo określany jest przez dowódcę jednostek Państwowej Straży Pożarnej w formie protokołu przekazania miejsca działań ratowniczych. Wykonanie tego zakresu czynności stanowi obowiązek właściciela / zarządcy obiektu lub innej osoby przyjmującej miejsce zdarzenia po zakończeniu działań przez jednostki straży pożarnej.

Właściciel/zarządca obiektu odpowiedzialny jest za :

- zabezpieczenie miejsca pożaru, wystawienie posterunku pogorzelowego celem uniknięcia pożaru wtórnego lub nieszczęśliwego wypadku,
- przystąpienie do uporządkowania pogorzeliska po zakończeniu działalności Policji, firmy ubezpieczeniowej lub komisji powołanej do ustalenia okoliczności i przyczyn pożaru.

IX. Zasady zaznajamiania pracowników z przepisami przeciwpożarowymi.

Organizacja szkolenia przeciwpożarowego.

Zgodnie z Ustawą z dnia 24.08.1991r. o ochronie przeciwpożarowej wszyscy pracownicy winni być zapoznani z przepisami przeciwpożarowymi, zasadami zabezpieczenia budynku oraz zasadami postępowania na wypadek pożaru. Pracownicy oraz dzierżawcy lokali w pawilonach handlowych powinni być zaznajomieni z podstawowymi przepisami przeciwpożarowymi, a zwłaszcza z zasadami postępowania na wypadek pożaru.

Odpowiedzialnymi za przeszkolenie wszystkich osób zatrudnionych w pawilonach są:

- właściciel/zarządca obiektu w stosunku do dzierżawców poszczególnych boksów handlowych,
- dzierżawcy/najemcy lokali w odniesieniu do zatrudnianych pracowników.

Obowiązujące formy szkolenia pracowników to:

- Szkolenie podstawowe,
- Szkolenie okresowe,

Szkoleniu podstawowemu poddawany winien być każdy pracownik bezpośrednio po przyjęciu do pracy. Osoba szkolona potwierdza fakt przeszkolenia podpisaniem stosownego oświadczenia, które włączyć należy do jego akt osobowych. Podstawą szkolenia winna być Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego.

Szkolenie okresowe prowadzić należy minimum raz na dwa lata i powinno być utrwaleniem nabytej wcześniej wiedzy.

Program szkolenia przeciwpożarowego powinien obejmować:

- zasady odpowiedzialności za bezpieczeństwo obiektu, organizację ochrony przeciwpożarowej w budynku,
- charakterystykę występujących w budynku lub pomieszczeniach zagrożeń (pożarowych i innych) w tym :
 - właściwości palnych materiałów występujących w obiekcie,
 - przyczyny powstawania pożarów i wybuchów,

- możliwości i przyczyny rozprzestrzeniania się pożarów, dymów, toksycznych produktów spalania itp.
- przyczyny powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów,
- sposoby eliminacji zagrożenia pożarowego,
- przepisy dotyczące ochrony przeciwpożarowej,
- zadania i obowiązki pracowników w zakresie zapobiegania pożarom,
- zadania i obowiązki pracowników w wypadku powstania pożaru,
- warunki prowadzenia ewakuacji osób i mienia,
- zasady użycia podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych.

Kwalifikacje osób upoważnionych do prowadzenia szkoleń o tematyce przeciwpożarowej określa art. 4 ust. 2 b ustawy o ochronie przeciwpożarowej – osoby te powinny posiadać co najmniej wykształcenie średnie i ukończone szkolenie inspektorów ochrony przeciwpożarowej lub mieć tytuł zawodowy technika pożarnictwa lub uzyskać uznanie kwalifikacji do wykonywania zawodu technika pożarnictwa w toku postępowania o uznanie nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, w państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub w Konfederacji Szwajcarskiej kwalifikacji do wykonywania zawodu regulowanego – technika pożarnictwa.

Szczegółowy zakres tematyczny i czas szkolenia należy całkowicie dostosować do występujących w obiekcie warunków i rozwiązań technicznych.

Oddzielny zakres programowy szkolenia należy przewidzieć dla pracowników firm obcych wykonujących prace na terenie pawilonów handlowych, zwłaszcza realizujących prace o charakterze remontowym i konserwacyjnym. Program i zasady szkolenia należy określać indywidualnie w poszczególnych przypadkach.

Wzór oświadczenia:

TYCHY dnia

OŚWIADCZENIE

Ja niżej podpisany/a..... zatrudniony/a na stanowisku.....oświadczam, że znane mi są postanowienia zawarte w Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego Tyskich Hal Targowych Pawilon zewnętrzny "F" (część A i B) w Tychach Al. Piłsudskiego, zasady postępowania na wypadek powstania pożaru, zasady alarmowania Straży Pożarnej oraz zasady użycia sprzętu gaśniczego.

Powyższe zasady przyjmuję do wiadomości i ścisłego przestrzegania.

.....

(podpis pracownika)

.....

(podpis przyjmującego oświadczenie)

X. Zasady zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.

Prace niebezpieczne pod względem pożarowym, prowadzone poza wyznaczonym na stałe do tego miejscem, jak prace remontowo – budowlane związane z użyciem otwartego ognia (np. spawanie gazowe lub elektryczne, cięcie lub szlifowanie elementów przy użyciu szlifierek, opalanie elementów z farb i lakierów, rozgrzewanie materiałów i surowców przy użyciu otwartego ognia lub wysokiej temperatury, itp.), prowadzone wewnątrz budynku, lub przyległych do niego terenach, a także wszelkie inne prace remontowo – budowlane należy prowadzić w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu.

Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, osoba zamierzająca prowadzić tego typu prace powinna każdorazowo skontaktować się z właścicielem / zarządcą przedmiotowego obiektu i powiadomić o zamiarze prowadzenia prac, ich specyfice, zakresie i czasie trwania. Rozpoczęcie prac niebezpiecznych może nastąpić wyłącznie po uzyskaniu pisemnego zezwolenia od właściciela/zarządcy obiektu.

W celu ustalenia niezbędnych wskazań należy każdorazowo ocenić pisemnie (według załączonego wzoru):

- zagrożenie pożarowe w rejonie, w którym prace będą wykonywane,
- ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu,
- wskazać osoby odpowiedzialne za zabezpieczenie miejsca pracy, za przebieg oraz zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy.

➤ Zasady zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo.

Zasady organizacyjne przy ustalaniu zabezpieczeń przeciwpożarowych prac niebezpiecznych pożarowo :

1. Prace niebezpieczne pożarowo mogą być wykonywane w budynku pod warunkiem spełniania wymagań z zakresu ochrony przeciwpożarowej, obowiązujących przed, w trakcie wykonywania oraz po zakończeniu prac.
2. Wymagania o których mowa poniżej ustalane są zespołowo, każdorazowo przed rozpoczęciem prac, w oparciu o niniejsze zasady oraz przepisy szczegółowe obowiązujące w przedmiotowej sprawie.

3. Zespół (składający się z przedstawiciela właściciela – zarządcy, wykonawcy robót pożarowo niebezpiecznych, dzierżawcy lokalu) ze swoich ustaleń sporządza – „Protokół zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo” wg załączonego wzoru nr 1,
4. Po wykonaniu zabezpieczeń określonych w w/w protokole, właściciel/zarządca obiektu wydaje wykonawcy pisemne zezwolenie na rozpoczęcie prac wg wzoru nr 2,
5. Do obowiązku właściciela/ zarządcy należy zorganizowanie i zapewnienie dozoru rejonu prac, zgodnie z ustaleniami zawartymi w „Protokole zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo”.

Po zakończeniu prac całość dokumentacji przechowuje właściciel / zarządca pawilonów handlowych.

➤ **Wytyczne zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo**

1. Niedopuszczalne jest jednoczesne prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo jak spawanie i malowanie.
2. Przygotowanie budynku i pomieszczenia do prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo polega na:
 - zapewnieniu by w czasie prac oraz w okresie sprawdzania pomieszczeń nie przebywały w nich osoby nie związane z ich prowadzeniem,
 - usunięciu z pomieszczeń lub miejsc, gdzie będą wykonywane prace wszelkich palnych materiałów i zanieczyszczeń,
 - odsunięciu na bezpieczną odległość od miejsca prowadzenia prac wszelkich przedmiotów palnych i niepalnych w opakowaniach palnych,
 - zabezpieczeniu przed działaniem np.: odprysków spawalniczych materiałów, których usunięcie na bezpieczną odległość nie jest możliwe, przy osłonięciu ich, np.: arkuszami blach, płytami gipsowymi itp.,
 - sprawdzeniu czy znajdujące się w sąsiednich pomieszczeniach materiały lub przedmioty podatne na zapalenie wskutek przewodnictwa cieplnego bądź rozprysków spawalniczych nie wymagają zastosowania lokalnych zabezpieczeń,
 - uszczelnianiu materiałami niepalnymi wszelkich przelotowych otworów instalacyjnych, kablowych, wentylacyjnych itp. znajdujących się w pobliżu miejsca prowadzenia prac,

- zabezpieczeniu przed rozpryskami spawalniczymi lub uszkodzeniami mechanicznymi kabli, przewodów elektrycznych oraz instalacji z palną izolacją, o ile znajdują się w zasięgu zagrożenia spowodowanego pracami niebezpiecznymi pożarowo,
 - sprawdzeniu czy w miejscu planowanych prac lub w pomieszczeniach sąsiednich nie prowadzono w ostatnim czasie prac malarskich lub innych, przy użyciu substancji łatwo zapalnych.
3. Miejsce wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo należy wyposażyć w podręczny sprzęt gaśniczy, w ilości i rodzaju umożliwiającym likwidację wszystkich źródeł pożaru.
 4. Po zakończeniu prac niebezpiecznych pożarowo w pomieszczeniu wykonania pracy oraz w pomieszczeniach sąsiednich, należy przeprowadzić dokładną kontrolę, mającą na celu stwierdzenie, czy nie pozostawiono tłących lub żarzących się części w rejonie prowadzenia prac, czy nie występują jakiegokolwiek objawy pożaru. Kontrolę taką należy ponowić po upływie 2 i 4 godzin, a w razie konieczności po 8 godzinach, licząc od czasu zakończenia prac niebezpiecznych pożarowo.
 5. Prace niebezpieczne pożarowo powinny być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje, zaś sprzęt używany do wykonywania prac powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru.
 6. Butle z gazami palnymi i tlenem mogą znajdować się w budynku tylko i wyłącznie w czasie wykonywania prac i pod stałym nadzorem. Rejon ten należy wydzielić z dostępu osób będących w budynku.

➤ **Obowiązki osób nadzorujących prace niebezpieczne pożarowo.**

Osoba, która została upoważniona przez właściciela obiektu do sprawowania nadzoru nad przebiegiem prac niebezpiecznych pożarowo, powinna w szczególności:

- znać obowiązujące przepisy przeciwpożarowe oraz nadzorować przestrzeganie tych przepisów przez podległych pracowników,
- dopilnować, aby przed przystąpieniem do prac niebezpiecznych pożarowo wykonane zostały wszystkie zalecenia w zakresie zabezpieczenia budynku, pomieszczeń, przewidziane w protokole prac lub zezwoleniu na ich przeprowadzenie,
- sprawdzać zabezpieczenie przeciwpożarowe prac niebezpiecznych pożarowo oraz wydawać polecenia gwarantujące natychmiastową likwidację stwierdzonych niedociągnięć,
- wstrzymać prace z chwilą stwierdzenia sytuacji stwarzających niebezpieczeństwo powstania pożaru, do czasu usunięcia występujących nieprawidłowości,

- brać udział w kontroli stanowisk, pomieszczeń lub budynku po zakończeniu prac niebezpiecznych pożarowo.

➤ **Do obowiązków wykonawcy prac niebezpiecznych pożarowo należy w szczególności:**

- sprawdzenie, czy sprzęt i narzędzia są technicznie sprawne i należyście zabezpieczone przed możliwością zainicjowania oraz rozprzestrzeniania pożaru,
- ściśle przestrzeganie zaleceń zawartych w protokole i zezwoleniu na prowadzenie prac,
- znać przepisy przeciwpożarowe, obsługę podręcznego sprzętu gaśniczego oraz zasad postępowania w przypadku powstania pożaru,
- sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy zostały wykonane wszystkie zabezpieczenia przewidziane dla danego rodzaju prac niebezpiecznych pożarowo,
- rozpoczynanie prac niebezpiecznych pożarowo tylko po otrzymaniu pisemnego zezwolenia,
- poinstruowanie pomocników o wymaganiach przeciwpożarowych obowiązujących dla wykonywanego rodzaju prac niebezpiecznych pożarowo,
- przerwanie pracy w przypadku stwierdzenia sytuacji lub warunków umożliwiających powstanie i rozprzestrzenianie pożaru oraz zgłoszenie tego faktu nadzorującemu prace.

XI. Zadania i obowiązki z zakresu ochrony przeciwpożarowej dla stałych użytkowników pawilonów – najemców.

W pawilonach handlowych oraz na terenach przyległych do nich jest zabronione wykonywanie czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenianie się, utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji, a w szczególności:

Zabronione jest:

- wykonywanie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym bez zachowania odpowiednich zabezpieczeń i uzgodnień, określonych w niniejszej instrukcji,
- używanie otwartego ognia, palenie tytoniu i stosowanie innych czynników mogących zainicjować zapłon w pawilonie,
- użytkowanie instalacji, urządzeń i narzędzi niesprawnych technicznie lub w sposób niezgodny z przeznaczeniem albo warunkami określonymi przez producenta, bądź niepoddawanych okresowym kontrolom, o zakresie i częstotliwości wynikającej z przepisów prawa budowlanego,

- używania sprzętu przeciwpożarowego do celów nie związanych z ochroną przeciwpożarową,
- przechowywanie w obiekcie materiałów wybuchowych, pirotechnicznych itp. oraz prowadzenia handlu tym asortymentem. Zakaz dotyczy również przechowywania butli z gazami oraz eksploatacji urządzeń zasilanych gazem płynnym,
- rozgrzewanie za pomocą otwartego ognia smoły i innych materiałów w odległości mniejszej niż 5 m od obiektu, przyległego do niego składowiska lub placu składowego z materiałami palnymi, przy czym jest dopuszczalne wykonywanie tych czynności na dachach o konstrukcji i pokryciu niepalnym w budowanych obiektach, a w pozostałych, jeżeli zostaną zastosowane odpowiednie, przeznaczone do tego celu podgrzewacze,
- rozpalanie ognia lub wypalanie wierzchniej warstwy gleby i traw, w miejscu umożliwiającym zapalenie się materiałów palnych albo sąsiednich obiektów,
- składowanie poza budynkami, w odległości mniejszej niż 4 m od granicy działki, materiałów palnych, w tym pozostałości roślinnych, gałęzi i chrustu,
- użytkowanie elektrycznych urządzeń ogrzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta; **(wprowadza się zakaz używania wszelkiego rodzaju kuchenek elektrycznych, grzałek nurnikowych oraz grzejników zasilanych energią elektryczną ze spiralą grzewczą otwartą),**
- stosowanie na osłony punktów świetlnych materiałów palnych, z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych i niezapalnych, jeżeli zostaną umieszczone w odległości co najmniej 0,05 m od żarówki;
- instalowanie opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych, jak wyłączniki, przełączniki, gniazda wtyczkowe, bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem;
- lokalizowanie elementów wystroju wnętrz, instalacji i urządzeń oraz ustawianie towarów w sposób zmniejszający wymiary drogi ewakuacyjnej poniżej wartości wymaganych w przepisach techniczno - budowlanych;
- zamykanie drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie;
- uniemożliwianie lub ograniczanie dostępu do:
 - gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych,
 - wyjść ewakuacyjnych,
 - wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego,

- parkowania samochodów oraz składowania jakichkolwiek przedmiotów w sposób uniemożliwiający bądź utrudniający dojazd i dostęp do obiektu.

Niezależnie od powyższego, najemcy – stali użytkownicy poszczególnych boksów w pawilonach handlowych, zobowiązani są do przestrzegania następujących zasad:

- użytkowanie poszczególnych boksów pawilonów, powinno być realizowane w sposób zgodny z założeniami projektowymi; wszelkie zmiany w tym zakresie mogą być dokonywane jedynie po dostosowaniu pomieszczeń do nowych funkcji i przeznaczenia, w tym również do wymagań ochrony przeciwpożarowej, każda koncepcja zmiany zagospodarowania obiektu wpływająca na zagrożenie pożarowe, warunki ewakuacyjne itp. winna uzyskać pozytywną opinię rzeczoznawcy ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych.
- utrzymywanie instalacji i urządzeń elektrycznych zarówno oświetleniowych jak i służących do zasilania wszelkiego rodzaju urządzeń w stanie pełnej sprawności technicznej. Szczególną uwagę zwracać należy na stan połączeń instalacyjnych, gniazd wtykowych, wszelkiego rodzaju wyłączników, właściwy dobór zabezpieczeń prądowych itp.
- instalowanie opraw oświetleniowych oraz osprzętu elektrycznego (wyłączniki, gniazda wtykowe, itp.) wyłącznie do podłoża niepalnego lub z odpowiednią izolacją od podłoża palnego uniemożliwiającą jego zapalenie.
- niedopuszczenie do przeciążenia instalacji elektrycznych.
- przestrzeganie zakazu pozostawiania bez dozoru włączonych do sieci elektrycznych urządzeń grzewczych nieprzystosowanych do ciągłej eksploatacji.
- sprawdzanie po zakończeniu pracy czy wszystkie pomieszczenia zostały uporządkowane, urządzenia wyłączone, czy nie występują możliwości zaistnienia pożaru.
- bezwzględne przestrzeganie zakazu wrzucania niedopałków papierosów do koszy wykonanych z materiałów palnych i innych pojemników przeznaczonych na odpady materiałów palnych (w pomieszczeniach pawilonów obowiązuje zakaz używania ognia otwartego i palenia tytoniu).
- bezwzględne przestrzeganie zakazu składowania materiałów w świetle wyjść ewakuacyjnych.

- ograniczenie do niezbędnego minimum materiałów palnych stosowanych w celu wyposażenia i wystroju wnętrz. Stałe elementy wyposażenia i wystroju wnętrz powinny spełniać wymagania dla materiałów co najmniej trudnozapalnych, nie intensywnie dymiących, nie wytwarzających silnie toksycznych produktów spalania itp.
- oznakowanie związane z zabezpieczeniem przeciwpożarowym nie mogą być zasłonięte, nawet tymczasowo.
- zapewnienie stałej możliwości dogodnego dostępu do tablic rozdzielczych prądu, wyłączników przeciwpożarowych, gaśnic, hydrantów zewnętrznych, itp.

Najemnicy – dzierżawcy oraz pracownicy – stali użytkownicy lokali pawilonów handlowych odpowiadają za stan bezpieczeństwa pożarowego w użytkowanych przez siebie lokalach, a ponadto zobowiązani są tak ze do:

- Współdziałania z właścicielem/zarządcą obiektu w zakresie prewencji pożarowej budynku i dzierżawionego lokalu, ustalania warunków bezpieczeństwa pożarowego przy prowadzeniu prac pożarowo-niebezpiecznych, remontach, pracach modernizacyjnych i innych,
- Uzgadniania z właścicielem / zarządcą obiektu wszelkich prac wykonywanych przez firmy zewnętrzne i uzyskania zezwolenia na prowadzenie tych prac,
- Posiadania dokładnej znajomości zasad alarmowania i postępowania w wypadku powstania pożaru,
- Nadzoru nad przestrzeganiem przez pracowników i osób przebywających na terenie obiektu przepisów przeciwpożarowych,
- Szkolenia pracowników z zakresu ochrony przeciwpożarowej,
- Dopilnowania, by podręczny sprzęt gaśniczy nie był używany niezgodnie z ich przeznaczeniem,
- Znajomości zasad obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego,
- Zgłaszania do właściciela/zarządcy Pawilonów wszelkich nieprawidłowości w zakresie stanu bezpieczeństwa pożarowego.

Najemca – jako użytkownik lokalu ponosi pełną odpowiedzialność za naruszenie przepisów przeciwpożarowych.

Wynajmujący zastrzega sobie prawo do natychmiastowego rozwiązania umowy w przypadku stwierdzenia rażącego naruszenia przepisów przeciwpożarowych w wynajmowanym lokalu.

XII. ZAŁĄCZNIKI

Załącznik Nr 1

PROTOKÓŁ zabezpieczania przeciwpożarowego prac pożarowo niebezpiecznych

1. Nazwa budynku, pomieszczenia, w którym wykonywane są prace:

.....
.....

2. Kategoria zagrożenia ludzi, właściwości pożarowe materiałów palnych występujących w budynku, pomieszczeniu:

.....
.....

3. Rodzaj elementów budowlanych występujących w budynku, pomieszczeniu lub rejonie przewidywanych prac:

.....
.....

4. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku, pomieszczenia, na okres wykonywania prac :

.....
.....
.....

5. Środki i sposób alarmowania straży pożarnej oraz współpracowników w razie powstania pożaru:

.....
.....

6. Osoba(y) odpowiedzialne za całokształt przygotowania zabezpieczenia przeciwpożarowego:

.....
.....

7. Osoba(y) odpowiedzialne za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w trakcie wykonywania prac:

.....
.....

8. Osoba(y) odpowiedzialne za przeprowadzenie kontroli rejonu prac po ich zakończeniu :

.....
.....

Podpisy członków zespołu :

Tychy, dnia.....

1.....

2.....

3.....

Załącznik Nr 2

ZEZWOLENIE Nr/.....
na przeprowadzenie prac pożarowo niebezpiecznych
(spawanie, cięcie, lutowanie, nagrzewanie itp.)

1. Miejsce wykonywania prac

.....
(pomieszczenie, itp.)

2. Rodzaj prac

3. Czas trwania prac, dnia r., od godziny do godziny

4. Zagrożenia pożarowe w miejscu prowadzenia prac

.....
(określić z czego wynikające)

5. Sposób zabezpieczenia przed możliwością zainicjowania pożaru

6. Środki zabezpieczenia :

a) przeciwpożarowe.....

b) BHP.....

c) inne

7. Sposoby prowadzenia prac

8. Osoby odpowiedzialne za :

a) przygotowanie miejsca prac, środków zabezpieczających i zabezpieczenie toku prac :

• imię, nazwisko podpis

.....
wykonano

b) wyłączenie urządzeń, instalacji spod napięcia :

• imię, nazwisko podpis

.....
wykonano

a) stosowanie środków zabezpieczających organizację pracy i instruktaż:

• imię, nazwisko

• podpis

• wykonano

9. Zezwalam na rozpoczęcie robót:.....

10. Prace zakończono dnia o godzinie

wykonał

11. Stanowisko pracy i jego otoczenie sprawdzono i nie stwierdzono zaniedbań mogących spowodować powstanie pożaru, stwierdzam odebranie robót :

Skontrolował:

Tychy, dnia.....

KSIĄŻKA KONTROLI PRAC SPAWALNICZYCH

Lp	Nazwa budynku, pomieszczenia, w którym wykonano spawanie	Data i godzina rozpoczęcia spawania oraz z czyjego polecenia, nr zezwoleń	Imiona i nazwiska spawaczy wyznaczonych do pracy.	Godzina przeprawa- nia kontroli toku prac spawalniczych oraz imię i nazwisko osoby kontrolującej.	Uwagi i polecenia wydane spawaczom w trakcie kontroli toku prac.	Data i godzina zakończenia prac spawalniczych	Data i godzina przeprawa- dzenia kontroli po zakończeniu prac spawalniczych	Imiona i nazwiska osób przeprowadzających kontrolę.	Podpisy osób przeprowadzających kontrolę.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Załącznik Nr 4

Znaki bezpieczeństwa

ZNAKI OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ wg. PN EN ISO 7010 (wyciąg)

ZNAKI OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ PN EN ISO 7010	
	Nazwa: Gaśnica Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się gaśnica
	Nazwa: Zestaw sprzętu ochrony przeciwpożarowej Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się sprzęt pożarniczy
	Nazwa: Telefon alarmowania pożarowego Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się telefon alarmowy
	Nazwa: Wózek gaśniczy Funkcja: Wskazuje lokalizację gaśnicy na kółkach

Znaki bezpieczeństwa Ewakuacyjne wg PN EN ISO 7010

Znaki bezpieczeństwa Ewakuacyjne wg PN EN ISO 7010	
	Numer referencyjny: E001 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Wyjście ewakuacyjne (lewostronne) Funkcja: Oznaczenie drogi ewakuacyjnej do obszaru bezpiecznego Do podania informacji o kierunku stosowany jest znak uzupełniający ze strzałką (E005, E006)
	Numer referencyjny: E002 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Wyjście ewakuacyjne (prawostronne) Funkcja: Oznaczenie drogi ewakuacyjnej do obszaru bezpiecznego Do podania informacji o kierunku stosowany jest znak uzupełniający ze strzałką (E005, E006)
	Numer referencyjny: E005 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Strzałka kierunek ewakuacji Funkcja: Do wyznaczania kierunku ewakuacji (strzałka może być obrócona o wielokrotność kąta 90st. w stosunku do pionu. <u>Znak ten ma zastosowanie wyłącznie jako znak uzupełniający.</u> Przykłady stosowania znaku:

	Numer referencyjny: E006 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Strzałka o nachyleniu 45st. kierunek ewakuacji Funkcja: Do wyznaczania kierunku ewakuacji (strzałka może być obrócona o wielokrotność kąta 90st. w stosunku do 45st. <u>Znak ten ma zastosowanie wyłącznie jako znak uzupełniający.</u> Przykłady stosowania znaku:
	Numer referencyjny: E007 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Miejsce zbiórki do ewakuacji Funkcja: Oznaczenie bezpiecznego punktu zbiórki do ewakuacji
	Numer referencyjny: E024 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Miejsce zbiórki do ewakuacji dla inwalidów Funkcja: Wskazuje lokalizację tymczasowej strefy bezpieczeństwa (kryjówek) dla oczekujących pomocy, którzy nie mogą korzystać ze schodów w przypadku ewakuacji
Znaki Środków Ewakuacji PN EN ISO 7010	
	Numer referencyjny: E008 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Stłuc aby uzyskać dostęp Funkcja: Oznaczenie pokrywy, którą należy stłuc w celu uzyskania dostępu do klucza otwierającego wyjście ewakuacyjne
	Numer referencyjny: E018 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Przekręcić aby otworzyć Funkcja: Informuje, iż należy przekręcić klamkę drzwi bezpieczeństwa w kierunku przeciwnym do ruchu wskazówek zegara, aby drzwi się otworzyły
	Numer referencyjny: E019 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Przekręcić aby otworzyć Funkcja: Informuje, iż należy przekręcić klamkę drzwi bezpieczeństwa w kierunku zgodnym z ruchem wskazówek zegara, aby drzwi się otworzyły
	Numer referencyjny: E022 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Pchać aby otworzyć drzwi (lewe) Funkcja: Wskazuje, iż po naciśnięciu drzwi otwierają się na lewo
	Numer referencyjny: E023 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Pchać aby otworzyć drzwi (prawe) Funkcja: Wskazuje, iż po naciśnięciu drzwi otwierają się na prawo

	Numer referencyjny: E033 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Przesuń drzwi w prawo aby otworzyć Funkcja: Wskazuje kierunek, w którym otwierają się drzwi przesuwne
	Numer referencyjny: E034 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Przesuń drzwi w lewo aby otworzyć Funkcja: Wskazuje kierunek, w którym otwierają się drzwi przesuwne
	Numer referencyjny: E057 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Drzwi otwierają się przez pociągnięcie z lewej strony Funkcja: Wskazuje, że drzwi otwiera się pociągając je z lewej strony
	Numer referencyjny: E058 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Drzwi otwierają się przez pociągnięcie z prawej strony Funkcja: Wskazuje, że drzwi otwiera się pociągając je z prawej strony
	Numer referencyjny: E003 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Pierwsza pomoc medyczna Funkcja: Oznaczenie lokalizacji sprzętu lub zaplecza pierwszej pomocy Zastosowanie: Oznakowanie bezpieczeństwa. Instrukcje bezpieczeństwa i napisy.
	Numer referencyjny: E004 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Telefon alarmowy Funkcja: Do wzywania pierwszej pomocy lub ratunku Zastosowanie: Oznakowanie bezpieczeństwa. Instrukcje bezpieczeństwa i napisy.
	Numer referencyjny: E010 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Defibrylator (AED) Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się automatyczny defibrylator zewnętrzny
	Numer referencyjny: E013 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Nosze Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajdują się nosze
	Numer referencyjny: E027 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Walizka medyczna Funkcja: Wskazuje lokalizację walizki medycznej

ZNAKI BEZPIECZEŃSTWA

Techniczne środki przeciwpożarowe wg PN-N-01256-4 (wyciąg)

L.p.	Znak	Znaczenie (nazwa) znaku
1.		Przeciwpożarowy wyłącznik prądu
2.		Hydrant zewnętrzny
3.		Droga pożarowa
4.		Drzwi przeciwpożarowe
5.		Miejsce zbiórki do ewakuacji
6.		Klucz do wyjścia ewakuacyjnego

GAŚNICA PROSZKOWA

w razie pożaru należy:

1. Zdjąć gaśnicę z wieszaka.
2. Podbiec z gaśnicą w kierunku ognia.
3. W pobliżu ognia uruchomić gaśnicę przez wyciągnięcie zawlecзки i naciśnięcie dźwigni.
4. Strumień proszku skierować w ogień, naciskając prądownicę.

Uwaga! Przy gaszeniu urządzeń elektrycznych zachować odstęp minimum 1 m.

KARTA ALARMOWANIA NAJEMCÓW PAWILONÓW HANDLOWYCH

PAWILON HANDLOWY „A”			
L.P.	NAZWA FIRMY	IMIĘ I NAZWISKO	NR TELEFONU
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			

PAWILON HANDLOWY „B”			
L.P.	NAZWA FIRMY	IMIĘ I NAZWISKO	NR TELEFONU
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			

Załącznik Nr 7

KARTA AKTUALIZACYJNA - „INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA ...”			
L.P.	DATA AKTUALIZACJI	OSOBA DOKONUJĄCA AKTUALIZACJI	DOTYCZY:

Załącznik nr 8 do Instrukcji
bezpieczeństwa pożarowego
Tyskich Hal Targowych
w Tychach przy Al. Piłsudskiego

8

Tychy, dnia

OŚWIADCZENIE
o zapoznaniu się z „Instrukcjami Bezpieczeństwa Pożarowego”
obowiązującymi na Tyskich Halach Targowych w Tychach przy Al.
Piłsudskiego 8.

Ja niżej podpisany/a jako Najemca.....
oświadczam, że znane mi są postanowienia zawarte w Instrukcjach bezpieczeństwa
pożarowego Tyskich Hal Targowych w Tychach przy Al. Piłsudskiego 8 i zobowiązuje się do
ich przestrzegania.

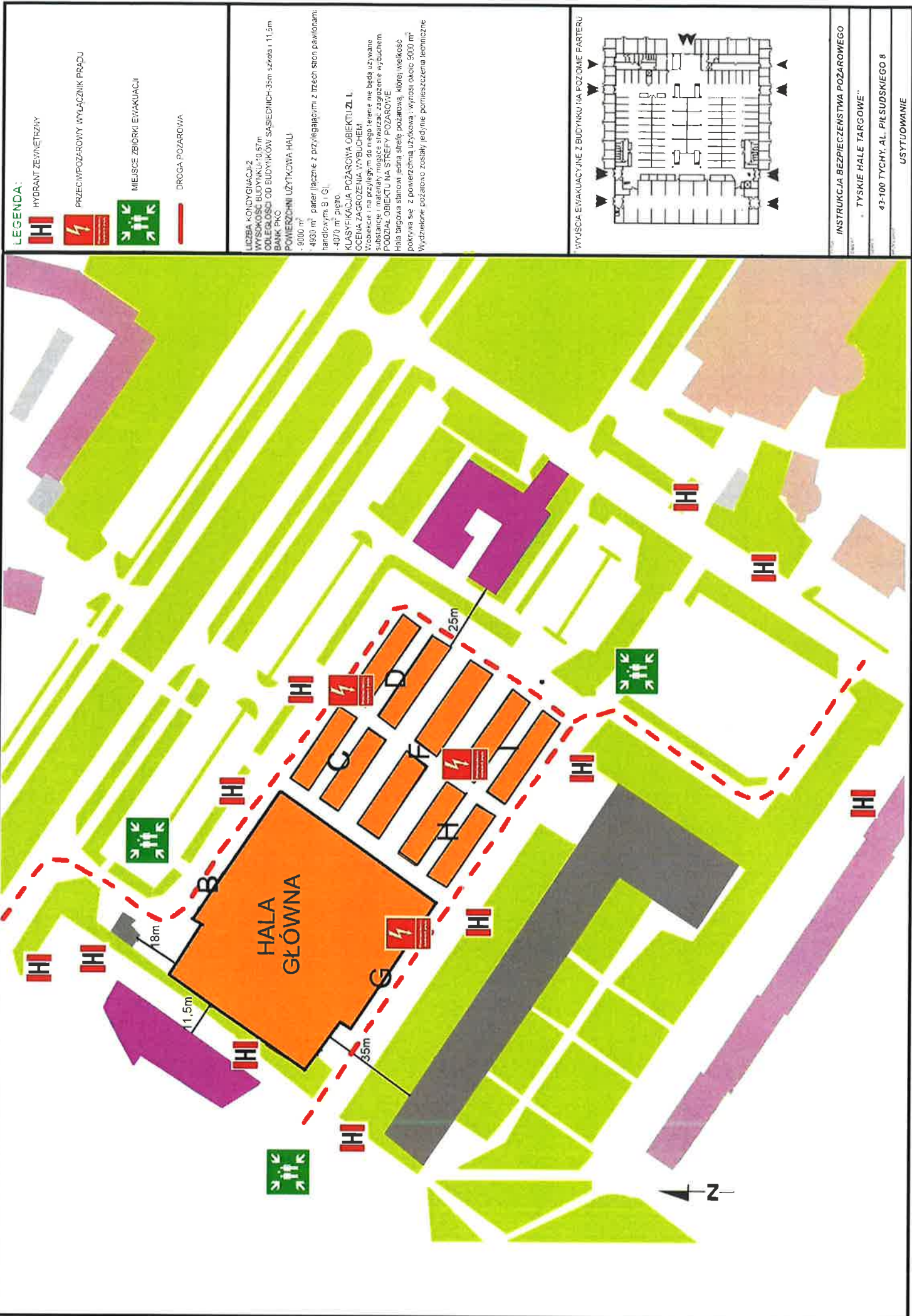
Potwierdzam, że zapoznałem z wyżej wymienionymi instrukcjami wszystkich swoich
zatrudnionych pracowników oraz innych podmiotów wykonujących pracę na rzecz Najemcy
oraz zobowiązałem ich do jej przestrzegania.

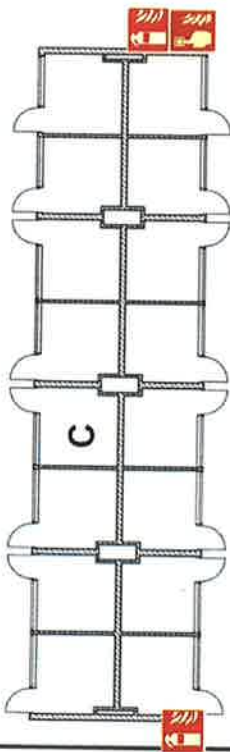
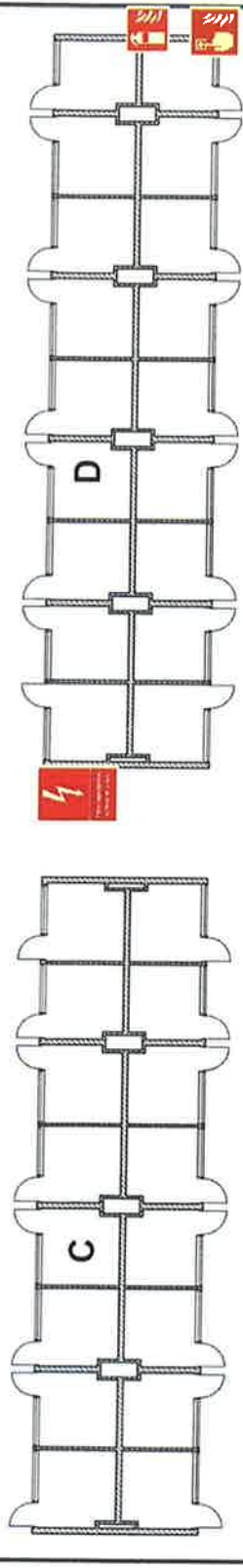
Powyższe zasady przyjmuję do wiadomości i ścisłego przestrzegania.

.....
(podpis Najemcy)

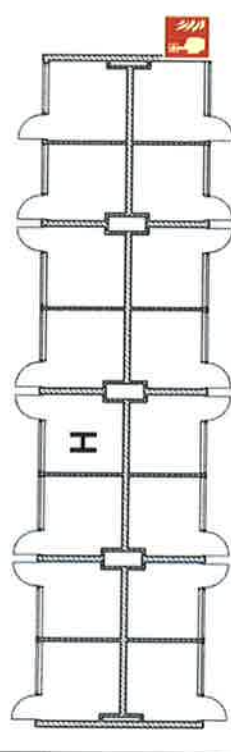
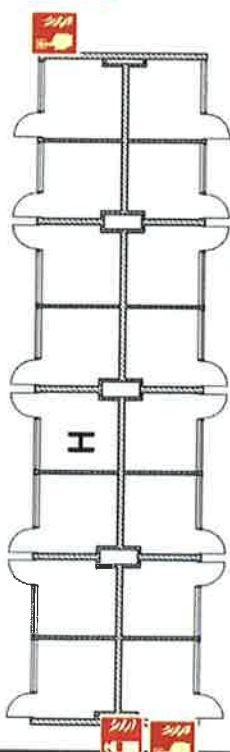
.....
(podpis przyjmującego oświadczenie)

Tychy, dnia

PAWILON NR 1

PAWILON NR 2

LEGENDA:

PRZECIWPÓŻAROWY WYŁĄCZNIK PRĄDU

RĘCZNY OSTRZEGACZ POŻAROWY (ROP)

GAŚNICA

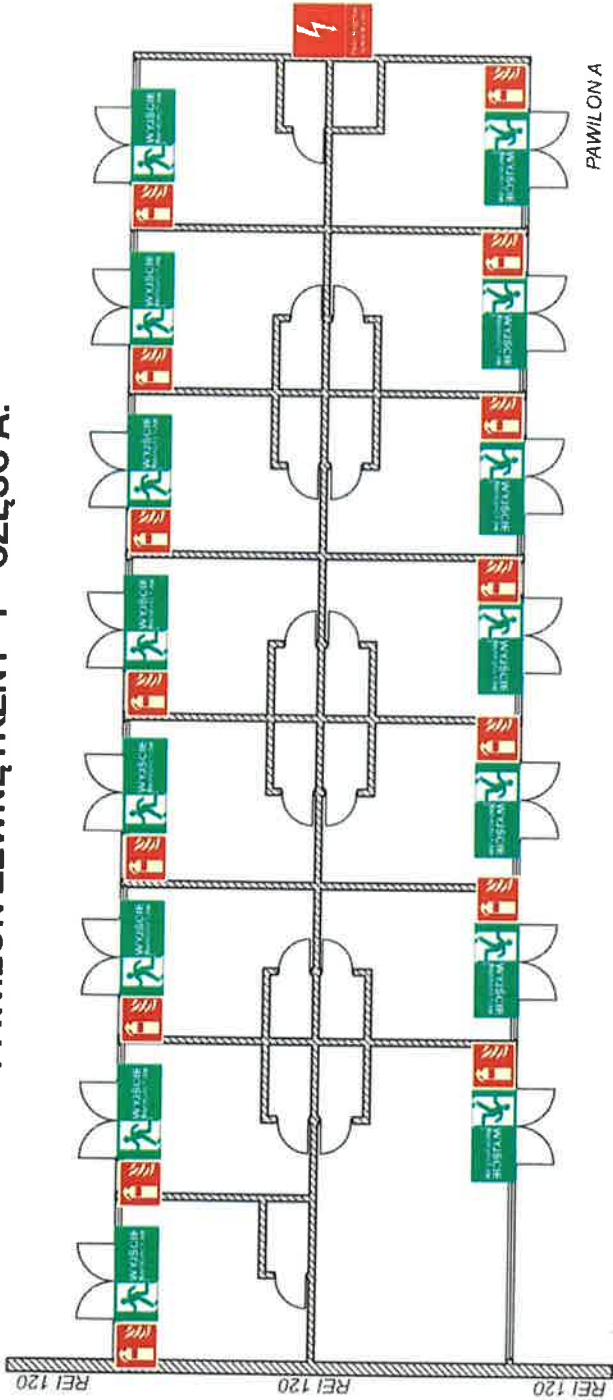
WYKAZ SYMBOLÓW
Najbardziej ważnym symbolem jest GŁÓWNY OŚRODEK
Należy być to miejsce przystępu do głównego punktu kierującego
z danego punktu, aby nie naruszać zasad i innych
Opis: budowlany, wyposażony w odpowiednie urządzenia, zainstalowany w miejscu
na terenie, gdzie jest do wyłączenia (zawieszony w miejscu)

WYKAZ SYMBOLÓW
Najbardziej ważnym symbolem jest GŁÓWNY OŚRODEK
Należy być to miejsce przystępu do głównego punktu kierującego
z danego punktu, aby nie naruszać zasad i innych
Opis: budowlany, wyposażony w odpowiednie urządzenia, zainstalowany w miejscu
na terenie, gdzie jest do wyłączenia (zawieszony w miejscu)

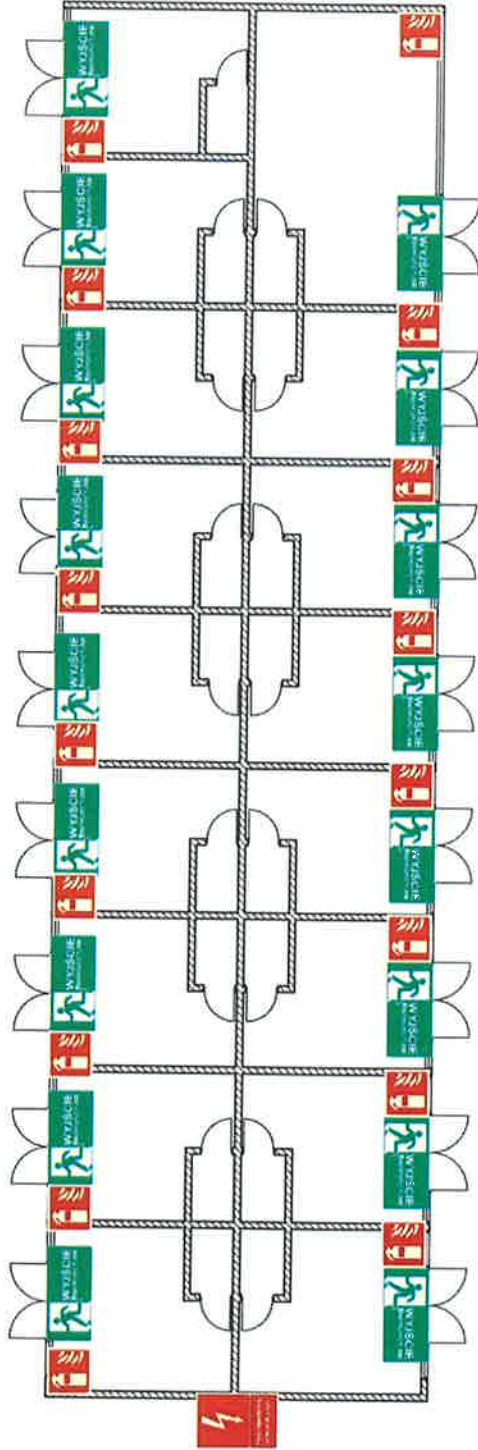
INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
"TYSKIE HALE TARGOWE"
43-100 TYCHY, AL. PIŁSUDSKIEGO 8
PAWILONY

PAWILON ZEWNĘTRZNY "F" CZĘŚĆ A.

PAWILON A

PAWILON ZEWNĘTRZNY "F" CZĘŚĆ B.

PAWILON B

LEGENDA:

WYJŚCIE
EWAKUACYJNE

GAŚNICA

PRZECIWPÓŻAROWY WYŁĄCZNIK PRĄDU

OSTRZEŻENIE! NIE WCHODZIĆ DO STANU!
Najbardziej niebezpiecznym stanem pożaru jest stan, w którym pożar jest już niekontrolowany i rozprzestrzenia się na inne części obiektu. W tym momencie należy podjąć odpowiednie działania, aby zapobiec dalszemu rozprzestrzenianiu się pożaru. Należy wywołać alarm i ewakuować obiekt.

OSTRZEŻENIE! NIE WCHODZIĆ DO STANU!
W przypadku zagrożenia pożarem należy podjąć odpowiednie działania, aby zapobiec dalszemu rozprzestrzenianiu się pożaru. Należy wywołać alarm i ewakuować obiekt.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

TYSKIE HALE TARGOWE

43-100 TYCHY, AL. PIŁSUDSKIEGO 8

PAWILONY A i B